

Glasnik Saveza društava bivših studenata i prijatelja Sveučilišta u Zagrebu 8-9(13-14), 2007

Other document types / Ostale vrste dokumenata

Publication year / Godina izdavanja: **2007**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:252:706239>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial 4.0 International](#)/[Imenovanje-Nekomercijalno 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-14**

Sveučilište u
Zagrebu

Repository / Repozitorij:

[Universty of Zagreb Archives - UNIZG Archives](#)

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJ

AMAC

ALMAE MATRIS CROATICAЕ ALUMNI

GLASNIK SAVEZA DRUŠTAVA BIVŠIH STUDENATA I PRIJATELJA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

ISSN 1334-1081

Zagreb, 30. lipnja 2007. Broj 8-9 (13-14)

Poziv članovima AMAC/AMCA na promicanje međunarodne razmjene studenata i nastavnika

Stjecanje međunarodnih iskustava povećanjem mobilnosti studenata, znanstvenika, sveučilišnih nastavnika i administrativnog osoblja ključan je čimbenik stvaranja Europe znanja. Tko u takvu međunarodnu razmjenu nije odgovarajuće uključen, ostaje izoliran uz opasnost da mu se znanost i nastava provincijaliziraju, a diplomirani studenti budu nisko plasirani na zajedničkom europskom tržištu radne snage. Studij ili boravak u stranoj zemlji korisno je iskustvo ne samo onome tko boravi u razmjeni, već i onima s kojima su tijekom razmjene komunicirali, kao i sredini u koju se nakon boravka vraćaju. Stoga Europska komisija putem svojih programa sustavno potiče programe međunarodne razmjene. Najstariji od tih programa jest program razmjene studenata u okviru visokog obrazovanja *Erasmus*, započet prije dvadeset godina, još 1987. Danas je *Erasmus* dio širokog *Programa cjeloživotnog obrazovanja* (u nastavku: *Program*).

Hrvatska, na žalost, još uvijek ne sudjeluje u *Programu*. Iako je postavši kandidatima za članicu ispunila političke uvjete, za uključivanje u *Program* potrebno je dodatno ispuniti i financijske i administrativne uvjete. Ocijenivši da njihovo ispunjavanje treba ubrzati, na prijedlog Rektorskog kolegija i uz snažnu podršku rektora A. Bjeliša, Senat Sveučilišta u Zagrebu na svojoj sjednici u travnju 2007. donio je *Deklaraciju o poticanju uključivanja u međunarodne programe razmjene* (http://rektorat.unizg.hr/medjunarodna_suradnja/). *Deklaracija* upućuje na to što je sve potrebno učiniti i na kojim razinama da se što je moguće prije Sveučilište u Zagrebu, ali i sva druga hrvatska sveučilišta uključe u *Program*. To je prije svega osnivanje nacionalne agencije za provedbu *Programa cjeloživotnog obrazovanja* i njezina akreditacija. Kada bismo odmah osnovali agenciju, što se *Deklaracijom* traži, mogli bismo se u *Program* uključiti u akademskoj godini 2009./2010. U međuvremenu treba osigurati financijska sredstva za provedbu *Programa*, ali i dodatna sredstva kako bi naši studenti slabijeg imovinskog stanja mogli ravnopravno sudjelovati u razmjeni. Također je na razini države potrebno uskladiti relevantne zakonske propise i osigurati smještaj za strane studente i nastavnike. Sveučilište, pak, da bi razmjenu učinilo zanimljivijom, treba izvoditi bar neke programe i na engleskom jeziku,

uspostaviti mehanizme priznavanja razdoblja i postignuća ostvarenih na drugom sveučilištu te osigurati primjerenu administrativnu podršku za provedbu razmjene.

Kako zabrinjavajuće zaostajemo s uključivanjem u međunarodnu razmjenu, a i kako bismo onog trenutka kada u *Programu* počnemo sudjelovati mogli iskoristiti sredstva koja će nam biti na raspolaganju, već i prije negoli pristupimo *Programu*, trebamo povećati broj studenata i nastavnika u razmjeni putem bilateralnih sporazuma i aktivnosti Sveučilišta u akademskim mrežama. Stoga je Senat na svojoj sjednici u lipnju prihvatio *Plan aktivnosti i mjera za poticanje međunarodne razmjene* (http://rektorat.unizg.hr/medjunarodna_suradnja/). *Plan* sadrži konkretne zadatke za Sveučilište i pojedine državne organe te rokove do kada ih je potrebno provesti. Posebno je važno osnivanje Radne skupine sastavljene od ključnih nositelja interesa – predstavnika Sveučilišta, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstva financija, Rektorskog zbora, Pregovaračkog tima, studenata – koja bi zajednički radila na što bržem uključivanju Hrvatske u *Program*, odnosno ispunjavanju svih potrebnih preduvjeta.

U promicanju međunarodne razmjene članovi AMAC/AMCA svojim iskustvima, utjecajem i spremnošću na pomoć potencijalno imaju veliku ulogu. Pozivamo sve članove da u okviru svojih mogućnosti sudjeluju u nastavi na Sveučilištu na stranim jezicima, prihvate se dužnosti ECTS koordinatora i voditelja ureda za međunarodnu suradnju pojedinih sastavnica, potiču razmjenu nastavnika i studenata iniciranjem bilateralnih sporazuma s našom *Alma Mater* te se svojim ugledom i autoritetom založe da se ostvare ciljevi *Deklaracije* i zadaci *Plana*. Alumni su napokon i vrlo dragocjen izvor dobrih ideja: vaše zamisli i sugestije o tome kako dodatno unaprijediti međunarodnu suradnju našegaa Sveučilišta očekujemo sa zanimanjem.

Samo zajedničkim naporima svih kojima je Sveučilište u Zagrebu na srcu možemo se izboriti da i u pogledu međunarodnih iskustava naši studenti i nastavnici postanu ravnopravni ostalim europskim kolegama.

Prof. dr. sc. Ivan Šimonović,
prorektor za međunarodnu i međuinstitucijsku suradnju

Svoje prijedloge i sugestije, molimo Vas, pošaljite na: Ured AMAC-a, Sveučilište u Zagrebu, Trg maršala Tita 14, tel. ++385 4698 109, e-mail: istopfer@unizg.hr ili na: Ured za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Zagrebu, Trg m. Tita 14, tel. ++ 385 1 4698 101, e-mail: ana.ruzicka@unizg.hr

Zaključci V. sabora AMAC Saveza društava

Sadržaj

Uvodnici

I. Šimonović, <i>Poziv članovima AMAC/AMCA</i>	1
Zaključci 5. Sabora Saveza društava AMAC	2

Izvjешća

5. Sabor udruga Almae Matris Croaticae Alumni (izvjешća)	3
B. Kunst, <i>5. Sabor - Workshop</i>	11
M. Kaštelan-Macan, <i>Obilježavanje obljetnice Prelogova rođenja</i>	12
R. Franz-Štern, <i>V. Prelog (biografija)</i>	13
Đ. Težak, <i>100. obljetnica B. Težaka</i>	13
Z. Jelaska, <i>Godina Lj. Jonkea</i>	14
***70. godišnjica smrti I. Kršnjavog	14

U spomen Ivanu Supeku, 71. rektoru Sveučilišta u Zagrebu

Prigodna riječ K. Ilakovca	15
Prigodna riječ E. Pusića	16
Prigodna riječ A. Bjeliša	17

Popisi – adrese

Popis koordinatora AMAC Domus ..	18
Popis koordinatora AMAC Mundus ..	18

In memoriam

Vladimir Muljević	19
Dragutin Tadijanović, <i>Kad mene više ne bude</i>	19

Kronika

J. Milić, <i>400. obljetnica Klasične gimnazije u Zagrebu</i>	20

1. Prihvaćen je Zapisnik osnivačke sjednice Sabora AMAC Saveza društava bivših studenata i prijatelja Sveučilišta u Zagrebu održane 22. veljače 2005. u Zagrebu uz nadopunu: »Na osnivačkoj sjednici Sabora bilo je dogovoreno da će se sljedeća sjednica Sabora održati u roku od godine dana radi primanja novih sastavnica i eventualno novih izbora upravnih tijela.«

2. U članstvo AMAC Saveza jednoglasno je primljena Udruga diplomiranih inženjera i prijatelja Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – AMAC FAZ (zastupnici: Franjo Tomić, predsjednik, Milan Pospišil, tajnik, Željko Jukić, 3. zastupnik i Edi Maletić, zamjenik zastupnika).

3. Sabor je ovlastio Predsjedništvo AMAC Saveza da u razdoblju između dviju sjednica Sabora, na temelju kompletiranih zahtjeva, prima u članstvo nove udruge alumna. Takve odluke trebaju biti potvrđene na sljedećem saboru.

4. Najveću moguću pozornost treba posvetiti daljnjem širenju alumni ideje i povećanju članstva dosadašnjih udruga na Sveučilištu u Zagrebu kao i osnivanju novih udruga pri pojedinim visokim učilištima odnosno u mjestima gdje za to postoji interes. Pri širenju alumni ideje ne smije se ograničiti samo na nastavno osoblje i studente, već treba obuhvatiti sve akademski obrazovane građane u gospodarstvu, državnoj upravi, medijima i posvuda gdje rade. S ciljevima pokreta treba upoznavati studente već pri upisu na studij i tijekom studija.

5. Nastojat ćemo utjecati na zakonodavnu vlast da oslobodi poreza sve donacije i sponzorstva iz gospodarstva upućene udrugama AMAC-a odnosno hrvatskim sveučilištima po uzoru na razvijene zemlje.

6. Nužno je međusobno povezati postojeće kao i AMAC/AMCA udruge u osnivanju te ih uključiti u zajedničke aktivnosti. Neophodno je u tu svrhu izraditi zajednički **Kalendar događanja**, koji bi trebao biti dostupan na mrežnoj stranici AMAC Saveza pri Sveučilištu u Zagrebu: www.unizg.hr/amac/. Za izradu zajedničkog kalendara pojedine će sastavnice AMAC Saveza kao i ostale AMAC/AMCA udruge, redovito dostavljati podatke s datumima o planiranim događanjima (skupštine, predavanja, izleti, koncerti, izložbe, objavljivanje glasila, tečajevi, obljetnice i sl.) na adresu AMAC-Saveza.

7. Treba i dalje nastojati da udruge AMAC Mundus uđu u Savez ili da mu se pridruže pri zajedničkim akcijama.

8. Izradit će se popis kompletnog članstva AMAC Saveza iz podataka koje će pojedine udruge dostaviti tajništvu AMAC Saveza.

9. AMAC Savez društava očekuje također da se što prije pri Rektoratu Sveučilišta pod izravnim nadzorom rektora otvori Ured AMAC Saveza, kao mjesto koordinacije rada alumni udruga Sveučilišta u Zagrebu.

10. Jedna od važnijih akcija AMAC Saveza koja bi se provodila kroz Ured trebala bi biti i povezivanje potencijalnih poslodavaca i završenih studenata Sveučilišta u Zagrebu radi njihova bržeg zapošljavanja.

11. Ured će biti u stalnoj vezi s medijskom službom Sveučilišta kako bi javnost bila bolje informirana o radu AMAC-a.

12. Sabor smatra da bi istaknutije djelatnike AMAC/AMCA udruga, koji svojim radom na promicanju alumni pokreta osobito pridonose ugledu i razvitku kako pojedinog visokog učilišta tako i Sveučilišta u cjelini, trebalo stimulirati dodatcima na plaću kao što se stimuliraju i druge nenastavne aktivnosti.

13. Ovi zaključci ostvarit će se uz pomoć i u suradnji s upravom Sveučilišta (rektor i prorektori te Senat Sveučilišta i dekani fakulteta). Posebno će biti važna pomoć rektora i Senata – s jedne strane očitovanjem što Sveučilište očekuje od alumni pokreta, a s druge utjecajem rektora i Senata na dekane koji bi se trebali založiti i konkretno pomoći u širenju alumni pokreta i akcija AMAC/AMCA udruga.

Za Predsjedništvo AMAC Saveza

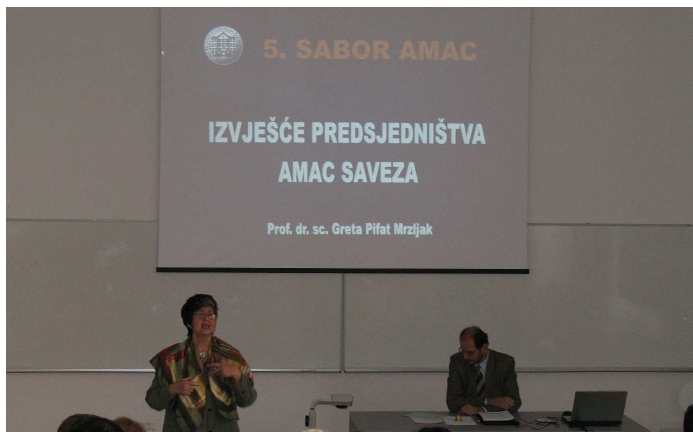
Greta Pifat-Mrzljak

AMAC – ALMAE MATRIS CROATICAЕ ALUMNI, Glasnik Saveza društava bivših studenata i prijatelja Sveučilišta u Zagrebu

Osnivač i nakladnik: Sveučilište u Zagrebu, p.p. 407, HR-10002 Zagreb, Croatia; URL: www.unizg.hr, amac@unizg.hr ☎ UREDNIŠTVO: prof. dr. sc. Ivica Džeba, Bojana Božanić, dr. sc. Krno Kovačević, prof. emer. dr. sc. Branko Kunst, prof. dr. sc. Edi Maletić i prof. emer. dr. sc. Zvonimir Šeparović. ☎ Glavna urednica: prof. dr. sc. Greta Pifat-Mrzljak, pifat@rudjer.irb.hr; tel. ++385(0)1 456 11 27. ☎ Izvršni i grafički urednik: Josip Milić, dipl. iur., jmilic04@yahoo.fr Lektura: Višnja Milaković, prof. ☎ Tajnica AMAC-a na Rektoratu Sveučilišta u Zagrebu: Irena Stopfer, prof., p.p. 407, HR-10002 Zagreb, (Trg m. Tita 14), tel. ++385(0)1 456 42 26, faks: ++385(0)1 483 06 02, istopfer@unizg.hr ☎ Izlazi dvaput na godinu i šalje se besplatno članovima društava AMAC/AMCA. ☎ Tisak: Sveučilišna tiskara, Zagreb.

IZVJEŠĆA SUDIONIKA 5. SABORA AMAC – SAVEZA DRUŠTAVA

Zagreb-Ogulin-Bjelolasica, 24. i 25. studenoga 2006.

Otvarajući 5. Sabor AMAC Saveza predsjednica prof. dr. sc. **Greta Pifat-Mrzljak** pozdravila je sve prisutne i zahvalila im što su se odazvali pozivu na okupljanje kojemu je glavni cilj suradnja bivših studenata sa Sveučilištem i pronalaženje načina kako raditi na dobrobit Sveučilišta, kako se uzajamno pomagati i kako trajno ostati u vezi sa svojim Sveučilištem. Napomenula je da se istovremeno, dok mi ovdje raspravljamo, u Švicarskoj održava zajednički seminar alumni pokreta triju europskih država (Švicarske, Austrije i Njemačke) posvećen alumni managementu. Iz dokumentacije našeg Saveza vidljivo je da AMAC Savez okuplja oko 3000 članova u desetak društava, a zna se da bivših studenata Zagrebačkog sveučilišta ima više od 100.000 među koje se ubrajaju i članovi najviših državnih tijela s Predsjednikom RH na čelu, mnogi gospodarstvenici kao i najnoviji diplomirani studenti. Stoga bi AMAC Savez, uz postojeća društva koja se još nisu priključila Savezu, trebao animirati široku akademsku javnost da pojedinci u svom djelovanju ne zaborave svoju Alma Mater, koja ih je osposobila za odgovorne poslove koje obavljaju. Sveučilište bi pak sa svoje strane trebalo pomoći AMAC Savezu da njegovi djelatnici budu prisutni kako pri Rektoratu tako i na svakom visokom učilištu, jer bez uzajamnog djelovanja i lojalnosti ne može biti uspjeha.

Nakon uvodnih riječi predsjednice skupu se obratila prof. dr. sc. **Vlasta Vizek-Vidović**, prorektorica za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Zagrebu u proteklom mandatu, koja je posebno istaknula nastojanja oko uspostave Ureda za AMAC pri Rektoratu i sudjelovanja AMAC Saveza u TEMPUS programu.

Skup je pozdravio i prof. dr. sc. **Ivan Šimonović**, novoizabrani prorektor za međunarodnu i međuinstitucijsku suradnju, napomenuvši da je posebice u inozemstvu upoznao duh organizacije bivših studenata od kojih velika većina želi nastaviti suradnju sa svojom obrazovnom ustanovom pa će se založiti da i Sveučilište u Zagrebu pomogne nastavak rada AMAC-a čije je djelovanje iznimno važno za daljnji razvitak Sveučilišta. S druge će strane nastojati da i hrvatsko zakonodavstvo slijedi primjere zapadnih zemalja u kojima su donacije bivših studenata i njihovih društava oslobođene od poreza. Unaprijed se veseli uskoj suradnji s AMAC Savezom.

1. Povjerenstvo za poslove AMAC/AMCA i Predsjedništvo AMAC Saveza (Središnjica)

U akademskim godinama 2004./2005. i 2005./2006. Povjerenstvo za poslove AMAC/AMCA udruga i Predsjedništvo Saveza društava AMAC radilo je u sastavu: prof. dr. sc. Greta Pifat-Mrzljak, predsjednica s Instituta Ruđer Bošković, prof. dr. sc. Branko Kunst, profesor emeritus s Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije, prof. dr. sc. Zvonimir Šeparović, profesor emeritus s Pravnoga fakulteta, prof. dr. sc. Ivica Džeba s Građevinskoga fakulteta, prof. dr. sc. Štefica Cerjan-Stefanović s Fakulteta kemijskoga inženjerstva i tehnologije, dr. sc. Kruno Kovačević iz PLIVE, dr. sc. Edi Maletić s Agronomskoga fakulteta, prof. dr. sc. Aleksandra Korać s Pravnoga fakulteta, Bojana Božanić, studentica Ekonomskoga fakulteta, Josip Milić, dipl. iur., akademski tajnik Sveučilišta u Zagrebu u miru i Irena Stopfer, prof., iz Ureda za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Zagrebu. Ukupno je održano 13 sjednica.

Glavna aktivnost u proteklom razdoblju bila je organiziranje registracije AMAC – Saveza bivših studenata i prijatelja Sveučilišta u Zagrebu. Savez je svakako trebalo registrirati, jer bi se u protivnom smatrao nepostojećim. Naime, *Dogovor o osnivanju Saveza bivših studenata i prijatelja Sveučilišta u Zagrebu*, koji su 1992. potpisali predstavnici AMAC/AMCA društava Mundus i Domus, nikad nije bio prijavljen mjerodavnim tijelima državne uprave (što je trebalo učiniti najkasnije u roku od tri mjeseca od potpisivanja!) pa je Povjerenstvu imenovanom 2002. jedan od osnovnih zadataka bio uskladiti status Saveza s važećim zakonskim propisima što se nije moglo napraviti bez registracije. Stoga je napravljen nacrt Statuta Saveza, koji je dostavljen svim udrugama AMAC/AMCA pa se na III. Saboru o njemu vodila sveobuhvatna rasprava. Budući da je donošenje Statuta na III. Saboru bilo odgođeno, predloženo je i na Povjerenstvu prihvaćeno da se sazove sjednica Sabora s izabranim zastupnicima onih udruga koje su se već ranije bile izjasnile za prihvaćanje Statuta i koje su Povjerenstvu dostavile sve dokumente potrebne za registraciju. Za osnivanje saveza udruga hrvatski *Zakon o udrugama* zahtijeva udruživanje najmanje triju udruga. Budući da je ispravne dokumente za registraciju AMAC Saveza do osnivačke sjednice Sabora dostavilo devet udruga i Središnjica Saveza, koja je sukladno Statutu imenovala tri zastupnika, bili su ispunjeni zakonski uvjeti da se Savez upiše u Registar. Sudionici osnivačke sjednice Sabora jednoglasno su 22. veljače 2005. izglasali Statut Saveza i Odluku o pokretanju postupka za registraciju. Jasno je da se i Statut i sastav upravnih tijela Saveza može mijenjati kadgod to zaključí većina zastupnika na Saboru, koji se prema sadašnjim odredbama Statuta mora sazvati svake dvije godine, ali se može sazivati i u kraćim razmacima. Predsjedništvo namjerava sazivati Sabor čim se prikupi dovoljan broj pristupnika za primanje novih

udruga u članstvo. Potvrdu o registraciji dobili smo koncem srpnja 2005., no pravi početak djelovanja Saveza bit će nakon što mu se priključe društva AMAC/AMCA Mundus u obliku i na način kako to budu mogli s obzirom na eventualna zakonska ograničenja koja imaju u zemljama u kojima djeluju. Ne budu li se svi mogli priključiti kao udruge, ostavljena je mogućnost da se pojedinci prijave u Središnjicu AMAC Saveza. Ovo dodatno vremensko razdoblje ostavljeno je također i udrugama AMAC/AMCA Domus, koje nisu imale potpunu dokumentaciju, da završe proces vlastite registracije i uključe se u rad Saveza kao njegove sastavnice.

U Savez su do danas pristupile udruge s ovih fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: **AMA FBF** s Farmaceutsko-biokemijskoga fakulteta, **AMAAC FI** s Pravnog fakulteta, **AMAC FER** s Fakulteta elektrotehnike i računarstva, **AMAC FOI** s Fakulteta organizacije i informatike u Varaždinu, **AMAC FSC** s Fakulteta prometnih znanosti, **AMACIZ** s Fakulteta kemijskoga inženjerstva i tehnologije, **AMAC SC** s Hrvatskih studija, **AMCA TTF** s Tekstilno-tehnološkog fakulteta i **AMCA FA** s Građevinskog fakulteta. Tako je ostvarena ideja za koju se izjasnio veći dio sudionika III. Sabora AMAC/AMCA udruga. Naravno da očekujemo da Savezu pristupe i društva AMAC/AMCA Mundus shodno *Dogovoru* iz 1992., uz slanje odgovarajuće dokumentacije. Savez je otvoren podjednako i za društva AMAC Domus i AMAC Mundus. Sastav Predsjedništva u skladu je sa Statutom, a odražava sastav Saveza koji će se proširiti s članovima iz inozemstva kad društva AMAC/AMCA Mundus pristupe Savezu.

Na Rektoratu Sveučilišta u Zagrebu predviđeno je otvaranje **Ureda AMAC-a** koji se trebao osnovati kao dio prijavljenog TEMPUS projekta *Pojačanje ALUMNI aktivnosti – ulaganje u kvalitetu (Enhancement of ALUMNI Activities – Investment in Quality)*. TEMPUS projekt prijavljen je uz potporu partnera: Sveučilišta u Utrechtu i Sveučilišta Nikole Kopernika u Torunu (Poljska), te Sveučilišta u Linzu kao kontraktora. Projektom se željelo povezati ALUMNI članove Sveučilišta u Zagrebu s hrvatskim inozemnim ALUMNI društvima kao i ALUMNIMA partnerskih sveučilišta. Time bi se ojačala interakcija akademske zajednice s gospodarstvom, osnažio proces znanstvene evaluacije, potaknula promocija Sveučilišta kao naše ALMAE MATRIS itd. Nažalost, TEMPUS projekt koji smo prijavili kao Predsjedništvo AMAC Saveza nije prihvaćen u ovoj podjeli projekata, tako da ponavljamo prepravljeni projekt u sljedećem roku.

Aktivnost Saveza ilustrira se i putem *Glasnika AMAC*, kojega je prvi broj objavljen u ožujku 2003. a posljednji kao dvobroj 6-7(11-12) ove 2006. godine. Budući da je *AMAC Glasnik* počeo izlaziti još 1990., ali je 1992. njegovo izlaženje prekinuto, u zagradi se redovito navode i brojevi kao da prekida nije bilo. Iako je predviđeno izlaženje dvaju brojeva na godinu, češće se izdaje dvobroj zbog financijskih problema, koje je dosad rješavao Rektorat Sveučilišta u Zagrebu. Uobičajeno *Glasnik* prikazuje djelovanje AMAC Mundus i AMAC Domus udruga uz niz ostalih informacija zanimljivih za ALUMNI članove. Mnogi su nam amakovci izjavili da im naš *Glasnik* puno znači. Uz najnoviji broj (kao i na web-stranicama AMAC-a) bila su i dva obrasca: a) Izjava/pristupnica za skupno pristupanje AMAC/AMCA društva AMAC-Savezu i b) Pristupnica za pojedinačno (osobno) pristupanje u Središnjicu Saveza, što vrijedi kako za bivše studente i prijatelje Sveučilišta u domovini, tako i za sve u inozemstvu. Vjerujemo da su mnogi bivši studenti izgubili vezu sa svojim matičnim fakultetom, međutim vezu sa svojim Sveučilištem ne bi smjeli nikada napustiti. Stoga je Središnjica svima otvorena. Možda nas to potakne da djelujemo koordiniranije i međusobno efikasnije.

Prof. dr. sc. Greta Piřat-Mrzljak,
predsjednica Saveza

2. AMAC FER

Hrvatska udruga diplomiranih inženjera Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu

Udruga je nastavila rad Zajednice diplomiranih inženjera Elektrotehničkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu osnovane 4. lipnja 1992. Samostalna udruga formalno je osnovana 19. siječnja 2000. Tijekom prvih godina postojanja realizirane su vrijedne donacije Fakultetu u knjigama, laboratorijskoj opremi, elektroničkim komponentama i programskoj opremi za obavljanje nastave i istraživačkog rada. Sljedeća Skupština Udruge održana je 21. studenoga 2000. Omogućeno je učlanjenje u Udrugu i osoba koje nisu diplomirani inženjeri ovog Fakulteta, pa je prihvaćena promjena Statuta tako da članom Udruge može postati i osoba koja je magistrirala ili doktorirala na FER-u. Uvedena je i kategorija članova prijatelja koji mogu postati i osobe koje su postigle višu stručnu spremu na FER-u, ili su završile odgovarajući fakultet u inozemstvu, ali i osobe koje su završile neki srodni fakultet, a posebno su vezane za djelatnost FER-a.

Udruga objavljuje povremenu publikaciju **AMAC FER VIJESTI**. Od osnivačke skupštine objavljenjo je 7 brojeva koji su poštom dostavljani svim članovima.

Naredna izborna skupština održana je 15. svibnja 2003. Izabrano je novo Predsjedništvo od 25 članova. Dekan Fakulteta je član Predsjedništva po položaju. Polovica

članova Predsjedništva su iz raznih gospodarskih organizacija.

Na redovitoj godišnjoj Skupštini 7. travnja 2005. jednoglasno je prihvaćen prijedlog o udruživanju u AMAC Savez društava bivših studenata i prijatelja Sveučilišta u Zagrebu.

Web stranica Udruge je tehnički, likovno i sadržajno značajnije unaprijeđena i zamijenila je staru stranicu u svibnju 2004. godine. Nova stranica omogućuje članovima pokretanje rasprave o pojedinim pitanjima, objavljivanje vijesti o aktivnostima naših članova i davanje prijedloga za zajedničke aktivnosti. Članovi mogu preko Interneta dobiti uvid u popis članova s podacima koji omogućuju ostvarivanje međusobne komunikacije. Radi boljeg međusobnog povezivanja pokrenuta je inicijativa na web stranicama Udruge za predstavljanje uspješnih članova i njihovih stručnih dostignuća te stručnih aktivnosti njihovih tvrtki. Fakultet Elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu je uvijek materijalno ali i na druge načine pomagao sve aktivnosti Udruge. Udruga danas broji 566 članova.

Prof. dr. sc. Uroř Peruřko,
predsjednik

3. AMACIZ – Društvo diplomiranih inženjera i prijatelja Kemijsko-tehnološkog studija

16. godišnja skupština AMACIZ-a održana je 3.3.2006. u Velikoj dvorani na Fakultetu kemijskog inženjerstva i tehnologije, Marulićev trg 20. Nakon diskusije o izvještajima i njihovu prihvaćanju izabrani su novi članovi Upravnog odbora i novi predsjednik AMACIZ-a. Dr.sc. Šteficu Cerjan-Stefanović, dugogodišnju predsjednicu koja je mnogo učinila za AMACIZ, zamijenila je dr. sc. Jasenka Jelenčić. Dodijeljena su priznanja i zahvalnice povodom petnaeste obljetnice Akademskog zbora Vladimir Prelog. Nakon toga uz domjenak Likovna sekcija priredila je izložbu radova u Vijećnici Fakulteta.

Brojne sekcije AMACIZ-a i nadalje su aktivne.

Izašao je *Glasnik AMACIZ-a* 34/35 i 36/37 sa svojim vrlo interesantnim prilogima o uspješnim članovima Društva, čestitkama, nekrolozima i predstavljanjem Zavoda Fakulteta.

U g. 2005. osnovana je i nova sekcija Inovatori AMACIZ-a uz održana dva predavanja i izložbu.

Znanstveni kolokviji AMACIZ-a i Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije vrlo su česti i uspješni (održano ih je deset u 2005. i osam u 2006.). Uz uske teme iz kemijskog inženjerstva i kemije tu su i šira područja, kao *Naši mladi na Tehnologijadi*, predavanja o Bolonjskom procesu, te uključivanje Hrvatske u Europska istraživanja FP7.

Akademski zbor Vladimir Prelog vrlo uspješno djeluje na natjecanjima, održava godišnje koncerte, pjeva na promocijama FKIT-a, održava humanitarne koncerte. Na godišnjem koncertu povodom 15 godine Zbora izdana je i knjižica o zboru i CD prezentiran u Hrvatskom glazbenom zavodu.

Planinarska sekcija organizira prosječno šest izleta godišnje od Kutine do Velebita, Učke, Žumberka, Zagorja i Međimurja.

Sudionici Sabora u pauzi

Likovna sekcija osim godišnjih izložbi ima i samostalne izložbe, održava likovne kolonije osim u Zagrebu i u ostalim mjestima u Hrvatskoj.

Sportska sekcija je vrlo aktivna na sportskim susretima u Kutini i Zagrebu.

Prema tome AMACIZ je specifičan i prepoznatljiv. Uz to postiže mnoge rezultate u skladu s alumni filozofijom i ciljevima AMACIZ-a. Na taj se način okuplja članstvo i organiziraju različiti oblici druženja.

*Prof. dr. sc. Jasenka Jelenčić,
predsjednica*

4. AMAC FOI *Udruga diplomanata Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu*

Udruga je u proteklom razdoblju funkcionirala nepromijenjeno s dosadašnjim predsjedništvom i članstvom. Udruga i dalje ima podršku matičnog Fakulteta u svim aktivnostima i planovima kako u financijskom tako i u materijalnom smislu.

U proteklom razdoblju pokrenute su neke nove aktivnosti o čemu izvještavamo u nastavku.

Oblikovana su i objavljena u obliku e-biltena dva broja *Glasnika* Udruge. Unatoč ambicijama da *Glasnik* objavljujemo redovito, prekinuli smo njegovo izdavanje jer nismo naišli na adekvatnu reakciju članstva. Internetske stranice Udruge i dalje se redovito održavaju i ažuriraju te se putem njih prosljeđuju sve relevantne informacije o radu Udruge. Na žalost i u tom su segmentu izostale bilo kakve povratne informacije ili reakcije kako potencijalnih tako i registriranih članova Udruge.

U proteklom smo razdoblju organizirali susret diplomanata koje smo informirali o ideji AMAC udruživanja, no sudionici susreta nisu pokazali posebni interes za učlanjenje ili sudjelovanje u radu Udruge.

Organizirali smo javno izlaganje na temu *Osnove komunikacije, tehnologije i pedagogije u e-obrazovanju (e-learning) s mogućnostima primjene u akademskom i poslovnom okruženju* na koju je, unatoč oglašavanju u medijima, odaziv bio vrlo skroman, gotovo nikakav.

Neke od planova koje smo u našem programu rada zacrtali nismo na žalost realizirali. To su npr.:

- okupljanje potencijalnih sponzora Udruge

- pomoć u traženju stipendija, ferijalne prakse za studente te traženju radnih mjesta za diplomante
- predstavljanje vrijednih znanstvenih i stručnih izdanja iz područja struke (u vidu tribina)
- organiziranje stručnih skupova u suradnji sa sličnim udrugama
- predstavljanje izvrsnih studentskih radova (seminarskih, diplomskih i sl.)

Smatramo da je osnovni razlog što navedeni planovi iz našeg programa rada u proteklom razdoblju nisu realizirani nedovoljno aktivno članstvo Udruge, izostanak povratnih informacija i interesa članstva Udruge, što je sve rezultiralo i određenom pasivnošću vodstva Udruge.

Uzrok pasivnosti vidimo naročito u tome što diplomanti na neke druge načine realiziraju svoje interese i potrebe koje bi Udruga trebala i željela organizirati. Od Udruge članovi ne očekuju više od neformalnog druženja i njegovanja studentskih prijateljstava. Čini se stoga da za druge aktivnosti nema ni interesa ni volje.

Radi svega navedenog nismo sigurni kako nastaviti s promicanjem AMAC ideje i same Udruge, kao ni koje aktivnosti poduzeti u budućnosti. Nejasno nam je kako animirati potencijalno članstvo i koji su to programi koji bi ih interesirali. S postojećim stanjem nismo zadovoljni iako smo nastojali intenzivirati suradnju i povezati diplomante u okvirima AMAC ideje.

*Dr. sc. Verica Dugandžić, predsjednica
Mr. sc. Mario Sajko, tajnik*

5. AMAC FSC

Hrvatska udruga diplomiranih inženjera i inženjera Fakulteta prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu

Fakultet prometnih znanosti, kao članica Sveučilišta u Zagrebu, njegujući njegove tradicije, osnovao je 22. ožujka 2002. *Hrvatsku udrugu diplomiranih inženjera i inženjera Fakulteta prometnih znanosti (Almae Matris Alumni Croaticae – Facultas Studiorum communitas) AMAC FSC.*

Fakultet prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu poklonio je sudionicima Sabora izlet u Ogulin i Bjelolasicu

Udruga AMAC FSC trenutno broji 380 članova, a program rada za predstojeće razdoblje zasniva se na općim zadacima koji proizlaze iz Statuta odnosno djelatnosti Udruge s posebnim naglaskom na one koji imaju prioritet odnosno važnije su za članove Udruge. Udruga ima ogranak u Splitu, koji broji 80 članova.

Svrha Udruge je njegovanje zahvalnosti i odanosti prema Sveučilištu u Zagrebu i drugim hrvatskim sveučilištima, zatim očuvanje tradicije hrvatskih sveučilišta, promicanje ugleda Fakulteta prometnih znanosti, skrb za razvitak i napredak Fakulteta prometnih znanosti, njegovanje i razvitak

etike inženjerskog poziva, rješavanje statusnih pitanja, razvoj prometne znanosti kao i drugih zajedničkih problema.

Udruga nastavlja započete aktivnosti u svezi s osnivanjem Komore prometnih inženjera. Rješavanje tog problema nužno je i zbog potrebe da se stvore preduvjeti za udruživanje hrvatskih inženjerskih struka u **Europsku inženjersku komoru** – krovnu organizaciju svih nacionalnih inženjerskih komora i udruga s javnim ovlastima.

Nastavljaju se i aktivnosti u svezi sa znanstvenim i stručnim savjetovanjem **Znanost i razvitak prometa** koje je preraslo u tradiciju Udruge, u trajanju od dva dana u Zagrebu, kao i organiziranje predavanja, tribina i okruglih stolova iz područja prometa. Osim toga, udruga nastavlja promicanje suradnje sa srodnim udrugama u zemlji i svijetu, kao i izdavanje **Glasnika** Udruge u dijelu časopisa **Transport & Logistika** i **Kamion & Bus** u kojem se članstvo informira o radu Udruge.

*Doc. dr. sc. Mario Šafran,
predsjednik*

6. AMA FBF – Udruga bivših studenata i prijatelja Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta

Na prošloj sjednici Sabora bili smo zastupljeni našim predsjednikom prof. dr. sc. Marijanom Pribanićem, koji se vrlo aktivno i svim srcem uključio u rad Društva prijatelja našeg Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta. Na žalost danas ga moramo ispričati što nije ovdje prisutan, jer se u međuvremenu teško razbolio, tako da nije u stanju prisustvovati ovom Saboru, ali sve sudionike srdačno pozdravlja i želi mnogo uspjeha u radu Sabora kao i svih AMAC društava.

Kao predsjednik AMA FBF prof. dr. sc. Marijan Pribanić redovito je sazivao sjednice Upravnog odbora AMA FBF, na kojima smo se nakon što smo prihvatili izvješće s prošlog Sabora počeli dogovarati o aktivnijem radu našeg Društva, predložili oblik i izradili nove pristupnice za Društvo i prekrasne značke za članove Društva s likovima naših zaštitnika sv. Kuzme i Damjana, koje namjeravamo podijeliti svim članovima Društva. S tim u vezi dogovoreno je, da će prof.dr.sc. M. Pribanić sudjelovati i na III. Hrvatskom kongresu farmacije u Cavtatu u travnju 2005., gdje smo postavili reklamni štand Društva, dijelili pristupnice i prikupljali nove članove. S njegovom bolešću ovaj je posao

poslije malo splasnulo, ali namjeravamo se u tom smislu aktivirati.

Na sastancima Upravnog odbora izvijestio nas je predsjednik o osnivanju Hrvatskog botaničkog vrta jadranskog bilja sv. Kuzma i Damjan na otoku Lastovu na njegovu inicijativu pa je Društvo htjelo preuzeti veću brigu o osnivanju tog vrta, što međutim nije naišlo na razumijevanje te nije došlo do te realizacije, jer su nastali problemi oko trajnog zapošljavanja osobe, koja bi brinula o vrtu, kao i zbog velike udaljenosti na kojoj po mišljenju tadašnje uprave Fakulteta nije imalo smisla osnivati vrt.

Na sastancima su dogovorene, a zahvaljujući velikodušnim donatorima Društva i ostvarene izrade identifikacijskih kartica za članove Upravnog odbora kao i papira i kuverata s logotipom Društva te likovima sv. Kuzme i Damjana.

Iako su naše aktivnosti u proteklom periodu bile skromne želimo i dalje aktivirati rad naše AMA FBF i sudjelovati sa svojim mogućnostima u radu Saveza društava bivših studenata i prijatelja Sveučilišta u Zagrebu.

*Prof. dr. sc. Marijan Pribanić, predsjednik
Doc. dr. sc. Dubravka Pavišić-Strache, tajnica*

7. AMCA FA

Hrvatska udruga diplomiranih inženjera Građevinskog fakulteta (Almae Matris Croaticae Alumni Facultatis aedificationis)

Hrvatska udruga diplomiranih inženjera Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu AMCA-FA osnovana je 4. prosinca 1998. te se po datumu osnivanja ubraja među starije takve udruge na Sveučilištu u Zagrebu. S vremenom je udruga izgradila svoj vlastiti identitet i danas se slobodno može reći da nije samo kopija postojećih. Od udruge koja je tražila i dobivala savjete oko osnivanja i pokretanja aktivnosti, prerasli smo u udrugu koja danas pomaže savjetima kolegama na drugim fakultetima, koji su na početku svoga rada.

Udruga danas okuplja više od 500 članova, a dobna struktura članstva je daleko povoljnija nego što je to bila u vrijeme osnivanja Udruge. Posljedica je to kontinuiranih aktivnosti na propagiranju Udruge kod naših studenata prilikom obrane diplomskog rada. Tome pridonosi i danas već etablirana akcija pomoći pri zapošljavanju mladih inženjera, koju je pokrenula naša Udruga. U međuvremenu su ovu akciju prepoznale i druge AMCA/AMAC udruge Sveučilišta u Zagrebu te su na temelju naših iskustava u njenom provođenju pokrenule iste akcije pri svojim udrugama.

Među stalnim aktivnostima Udruge je tradicionalno okupljanje jubilarnih generacija po godini upisa na Građevinski fakultet. Neke od tako okupljenih generacija nastavljaju se sastajati i dalje, ovaj

puta u vlastitoj organizaciji te je tako ispunjen i jedan od ciljeva takve akcije.

Jedna od prilika za susret naših kolega su i predavanja, koja se povremeno održavaju u organizaciji Udruge AMCA-FA, s tim da se pazi da su teme od interesa za sve članove.

Tradicionalno jednom godišnje izlazi i *Glasnik AMCA-FA* u kojem se obrađuju različite teme vezane uz Građevinski fakultet, ali i one koje su interesantne za članstvo općenito. Glasnik se tiska u cca 800 primjeraka i besplatan je za sve članove, a dobivaju ga i studenti prilikom obrane diplomskog rada.

Glavna aktivnost udruge AMCA-FA u protekle dvije godine bila je prikupljanje i obrada podataka u svrhu izdavanje *Adresara članova AMCA-FA*. Želeći umrežiti članove Udruge s ciljem da se lakše i brže mogu međusobno pronaći, bilo da je riječ o osobnom ili poslovno inspiriranom kontaktu, osmišljen je sadržaj *Adresara* podijeljen u dvije cjeline. Prvi dio sadrži osnovne podatke o svakom članu Udruge svrstane prema abecednom redu. U drugom su dijelu svi članovi svrstani u grupe prema vrsti djelatnosti kojom se bave, grani graditeljstva te specijalnostima. Svrha postojanja ovog drugog dijela je da svatko, kada mu iskrse neki problem za koji mu je potreban savjet ili ga sam ne zna riješiti, potraži prema djelatnostima one naše kolege koji su specijalisti u određenom području. Vjerojatno će se i nečlanovi Udruge služiti ovim izdanjem pa članovi potencijalno mogu očekivati i poslove koje inače možda i ne bi dobili.

Posredstvom Udruge Građevinski fakultet je dobio i dvije vrijedne donacije knjiga.

Udruga aktivno sudjeluje i u svim AMCA/AMAC aktivnostima na Sveučilištu u Zagrebu radeći u Povjerenstvu za poslove AMAC-a te u Predsjedništvu Saveza AMAC-a.

Predsjedništvo se i dalje trudi osmišljavati nove akcije te provoditi postojeće na korist svim članovima Udruge, o čemu se članovi periodički pismeno obavještavaju ili se mogu informirati na web stranicama www.grad.hr/amca.

Prof. emer. dr. sc. Veselin Simović, predsjednik

Prof. dr. sc. Ivica Džeba, tajnik

8. AMAA FI – Društvo diplomiranih pravnika (Almae Matris Alumni & Alumnae Facultatis iuris)

Društvo diplomiranih pravnika Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu osnovano je u studenome 2001., s ciljem njegovanja poštovanja, zahvalnosti i odanosti prema Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu; njegovanja tradicija Fakulteta; promicanja ugleda Fakulteta u zemlji i inozemstvu; pomaganja nastavnog, znanstvenog i stručnog rada na Fakultetu; rada na stvaranju uvjeta za razvoj i napredak Fakulteta; stvaranja i njegovanja veza među diplomiranim pravnicima Fakulteta; njegovanja i razvitka ugleda i

etike pravničkog poziva; raspravljanja znanstvenih i stručnih problema pravničke struke i zauzimanje stanovišta o njima i poticanja i razvitka suradnje Fakulteta s drugim znanstvenim, stručnim, obrazovnim, razvojnim i istraživačkim organizacijama, te suradnje sa sličnim društvima u zemlji i inozemstvu.

Društvo je član AMAC Saveza društava Sveučilišta u Zagrebu.

Društvo ima nešto manje od 200 članova; predsjednik je ugledni pravnik dr. sc. Jadranko Crnić, a potpredsjednik Gordan Radin, dipl. iur. Tajnica Društva je prof. dr. sc. Aleksandra Korać. Upravni odbor čine većim dijelom pravnici zaposleni na istaknutim mjestima u gospodarstvu i akademskom krugu.

Pravni fakultet u Zagrebu osigurao je prostorije za rad Društva, kao i druge uvjete rada. Društvo se financira članarinom i povremenim manjim donacijama, čime se pokrivaju osnovni troškovi. Na web stranici Pravnog fakulteta (www.pravo.hr) nalaze se osnovne informacije o organizacijskom ustroju i radu Društva.

U posljednjem razdoblju aktivnosti Društva bile su skromne i vezane uglavnom uz organizaciju poneke tribine u sklopu godišnje skupštine. S obzirom na izraženu potrebu aktivnijeg djelovanja Društvo uz potporu uprave Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu planira nakon sljedeće izborne skupštine pojačati svoje djelovanje.

Prof. dr. sc. Aleksandra Korać, tajnica

9. AMAC SC – Udruga diplomiranih studenata Hrvatskih studija (Almae Matris Alumni Croaticae – Studia Croatica)

Amac na Hrvatskim studijima osnovan je krajem 2003. s ciljem okupljanja diplomiranih studenata Hrvatskih studija. Naime, od te godine broj diplomiranih se naglo povećao s obzirom na postojanje same institucije (oko 12 godina). Na osnivačkoj skupštini sudjelovalo je tek 15 studenata, a danas se broj članova kreće oko stotinjak.

Osim druženja diplomiranih studenata, AMAC je od ove godine pokrenuo i nekoliko većih inicijativa.

Prva inicijativa je pomoć u osuvremenjivanju fakultetske knjižnice u suradnji s fondacijom SABRE. Početkom 2007. očekujemo donaciju od gotovo 1000 knjiga za potrebe fakulteta i njegovih studenata.

Članovi AMAC-a aktivno sudjeluju i u provođenje reformi u skladu s Bolonjskim procesom. Ove godine na studiju povijesti članovi AMAC-a su održali nekoliko predavanja o samom procesu, njegovim fazama i «alatima». Osim predavanja, naši članovi svojim savjetima aktivno pomažu mlađe studente na prvoj i drugoj godini studija. Članovi našeg AMAC-a Daniel Mondekar i Stipe Tutiš autori su nekoliko priručnika za Bolonjski proces (*Pojmovnik*

Bolonjskog procesa, Vodič kroz ECTS, Vodič kroz osiguranje kvalitete i Vodič o studentskom sudjelovanju u reformi)

U narednoj godini imamo u planu četiri veće inicijative:

- Okupljanje i cjelodnevno druženje članova AMAC-a (kasno proljeće)
- Predavanje za akademsku zajednicu o integriranom akcijskom planu za cjeloživotno obrazovanje
- Predstavljanje studije o ulozi alumnija u zapadnoj Europi
- Aktivno uključivanje članova AMAC-a u provođenje reformi na Fakultetu.

Problemi u radu:

AMAC na Hrvatskim studijama suočava se s nekoliko problema. Prije svega to je neupućenost studenata o ulozi alumnija te nedostatak tehničkih i financijskih resursa za rad.

Sljedeći veliki problem je zastarjela baza podataka s informacijama o završenim studentima, što bitno usporava proces kontaktiranja zainteresiranih diplomanata. Međutim, gledamo preko osobne komunikacije stupiti u kontakt s diplomiranim studentima te prikupiti nove kontakte.

Ivan Penava, predsjednik

10. AMCA TTF

Hrvatska udruga bivših studenata i prijatelja Tekstilno-tehnološkoga fakulteta (Almae Matris Croaticae Alumni Textilis technologicae facultatis)

Tri godine nakon Osnivačke skupštine udruga AMCA TTF-a sa zadovoljstvom može predstaviti svoj rad i aktivnost. Glavna zadaća početnih godina rada i života Udruge bila je sadržana u povećanju broja članova, u što smo uložili najviše vremena i energije. Na fakultetima važnu ulogu u tome ima dekan jer ako želi i hoće, može učiniti mnogo. Naša AMCA je rasla u teškim uvjetima. Srećom, radost susreta alumna ublažila je svu ovu težinu.

U radu protekle tri skupštine sudjelovali su i alumni iz inozemstva koji su svojim dolaskom dali znatnu potporu udruzi i potaknuli mnoge neodlučne alumne u Hrvatskoj da se u udruhu učlane. U cilju poticanja i uspostave veza i suradnje sa sličnim ustanovama u Hrvatskoj i svijetu AMCA TTF-a je na web stranicama objavila tekst na engleskom jeziku o svojim ciljevima i djelatnosti. Zahvaljujući tome u srpnju 2005. NATO je prepoznao našu udruhu koja je prihvatila suorganizaciju prestižne napredne znanstvene radionice NATO-a (NATO Advance Research Workshop), održane u Zadru od 7. do 10. rujna 2005. Takvu aktivnost mogu imati samo udruge alumna visoko razvijenih zemalja.

Druga jednako važna međunarodna aktivnost je partnerstvo Udruge u bilateralnom projektu programa flamanske Vlade i Hrvatske iz prepristupnog programa pomoći. Udruga AMCA TTF-a i nekoliko partnera iz Hrvatske s flamanskim partnerom, Department of Textile, University of Gent, prijavili su zajednički dvogodišnji (2006.-2008.) projekt pod nazivom *Flemish-Croatian Textile Training Network: T2Net*. Pored AMCA i TTF-a, partneri ovog projekta su Gospodarska komora, HIST, časopis *Tekstil*, tvornica Jadran i tvornica Pazin-Textiles.

AMCA TTF-a se povremeno pridružuje planinarskoj sekciji AMACIZ-a poglavito njihovom godišnjem izletu, koji se pamti cijelu godinu.

Broj članova Udruge postupno se povećava i danas broji 180 članova. Započeta izrada adresara nastavlja se trajnom

provjerom adresa i unosom promjena. U tijeku su aktivnosti Udruge kao objava *Glasnika*, organizacija Skupštine i dr., a za te aktivnosti od samih početaka djeluje *AMCA Team* koji čine: Martina Ira Glogar, Ana Sutlović, Anita Tarbuk, Vedran Đurašević i Igor Jančijev.

U drugoj godini Udruge smatrali smo da je sazrelo vrijeme za organizaciju kolokvija članova Udruge. Impozantan broj naših bivših studenata i njihova bogata djelatnost u svim poljima struke i znanosti izvršna je podloga za kolokvije. Prvi kolokvij organiziran je u suradnji s udrugom AMACIZ. Ponosni smo što je to bio prvi u seriji kolokvija posvećenih 100. obljetnici rođenja našega nobelovca Vladimira Preloga. Dakle, proslava ove obljetnice započela je predavanjem mr. sc. Anite Tarbuk, 20. ožujka 2006. pod nazivom *Adsorpcija ionskih tenzida na tekstilna vlakna*. Predavanje je održano za istom katedrom za kojom je predavao Vladimir Prelog.

U listopadu 2006. na Tekstilno-tehnološkom fakultetu osnovano je Povjerenstvo za organizaciju i održavanje znanstvenih i gospodarskih tribina, sastavljeno od mladih djelatnika TTF-a koji su ujedno i vrijedni članovi AMCA TTF-a. AMCA TTF-a dala je potporu ovoj ideji i bit će suorganizator u sklopu kolokvija AMCA TTF-a. Sljedeći kolokvij predviđa se sredinom prosinca 2006.

Udruga je proteklu godinu poslovala zahvaljujući donacijama i članarinama. Zlatni i srebrni sponzori omogućili su objavu *Glasnika*, podmirenje troškova poštarina i ostalog. Bez njihove pomoći Udruga ne bi mogla objaviti *Glasnik* niti sudjelovati u organizaciji NATO-ve napredne znanstvene radionice kao ni pokrenuti bilateralni projekt s pokrajinom Flandrijom pa im i ovom prigodom najsrdačnije zahvaljujemo.

Prof. dr. sc. Ana Marija Grancarić,
predsjednica

11. AMCA FAZ

Udruga diplomiranih inženjera i prijatelja Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (Almae Matris Croaticae Alumni Facultatis Agriculturae Zagrabiensis)

Udruga AMCA FAZ je utemeljena prije dvije godine i upisana je u Registar udruga Republike Hrvatske.

Temelji Agronomskog fakulteta postavljeni su pri osnivanju Gospodarsko-šumarskog učilišta u Križevcima 1860. godine. Nakon 59 godina osposobljavanja poljo-privredno-šumarskih stručnjaka u Križevcima, jedan dio tadašnjih nastavnika prelazi na novoostvoreni Gospodarsko-šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, koji je počeo s radom 1919. i peti je po redu fakultet utemeljen na Sveučilištu u Zagrebu od danas postojeća 33 fakulteta. Zbog rapidnog pojedinačnog razvoja poljoprivredne i šumarske struke od 1959. na Zagrebačkom Sveučilištu djeluju Poljoprivredni fakultet (danas Agronomski fakultet – naziv promijenjen 1991.) i Šumarski fakultet.

Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu danas ima 397 djelatnika; od toga su 165 znanstveno-nastavni djelatnici (redoviti profesori 36, izvanredni 39, docenti 43, asistenti 42 i predavači 5) i 56 znanstveni novaci. Usklađujući sustav studija s *Bolonjskom poveljom* Fakultet ima 9 preddiplomskih i 13 diplomskih te doktorski studij. Ukupno sada studira 1686 polaznika po starom i novom programu i 81 polaznik na poslijediplomskom studiju. Do sada je na Fakultetu ukupno diplomiralo oko 10.200 studenata, poslijediplomski studij je završilo oko 1.100 kandidata, a doktorat znanosti je steklo 560 osoba.

Upravo zbog dugogodišnje povijesti Fakulteta (146 godina, odnosno 87 godina na Sveučilištu u Zagrebu), pozamašnog broja stručnjaka i znanstvenika koje je iznjedrio Fakultet, kao i zbog činjenice da agronomska struka ima značajnu ulogu u proizvodnji hrane, podizanju standarda

društva te uloge čuvanja okoliša, važno je bilo utemeljiti Udrugu diplomiranih inženjera i prijatelja Fakulteta koja će povezivati veliki skup stručnjaka i znanstvenika i time stvoriti uvjete za razvoj njihove zajedničke aktivnosti u svrhu daljnjeg razvoja Fakulteta, Sveučilišta i agronomske struke. Uz ovu temeljnu zadaću, osnovana Udruga AMCA FAZ već pomaže u organiziranju označavanja obljetnica pojedinih generacija bivših studenata. U protekle dvije godine Udruga je pomagala u održavanju susreta pet generacija bivših studenata, koji su proslavili: 60., 50., 30., 25. i 20. obljetnicu upisa na Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Pri tim susretima, gotovo svi bivši studenti, postali su članovi naše Udruge, jer su osim emotivnih razloga uvjereni i u praktičnu korist, koju će im pružiti članstvo u AMAC FAZ.

AMAC FAZ surađuje s Udrugom studenata našeg Fakulteta (STUDA). Zajedno organiziraju susrete studenata i gospodarstvenika (glavnina su bivši studenti našeg Fakulteta) i time pomažu mladim diplomiranim inženjerima pri njihovu zapošljavanju i dobivanju radnih mjesta koja im prema specijalnosti i sklonosti najbolje odgovaraju.

Organizirana predavanja i izložbe također pružaju priliku za susrete, razmjenu mišljenja te stručnom i kulturnom uzdizanju članova Udruge. Uz navedene aktivnosti koje je Udruga činila u protekle dvije godine, u nailazećem vremenskom razdoblju predviđene su ove aktivnosti:

- izrada baze podataka Udruge (Registar članova)
- izrada Internet stranice
- pružanje pomoći pri dobivanju stipendija za studente
- razvijanje izdavačke djelatnosti (Glasnik udruge)
- razvijanje suradnje s udrugama drugih fakulteta i Savezom udruga Sveučilišta u Zagrebu.

Naša je udruga upravo donijela odluku i postaje jedna od članica AMAC Saveza. Nadamo se da će Udruge u Savezu uspješno zajednički raditi u korist postojećih brojnih generacija, budućih naraštaja, u korist razvoja Fakulteta i Sveučilišta, kao i u korist razvoja Hrvatske. Isto tako se nadamo da će i ova kratka informacija o AMCA FAZ stimulirati veći broj naših kolega – bivših studenata Fakulteta da se učlane, a zatim i aktivno sudjeluju u radu Udruge diplomiranih inženjera i prijatelja Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (AMCA FAZ).

*Prof. emeritus Franjo Tomić,
predsjednik*

12. AMAMUZ

Društvo bivših studenata i prijatelja Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Tijekom razdoblja u posljednje četiri godine AMAMUZ je funkcionirao na razini minimalnih aktivnosti. Koncem prošle godine skoro je, na žalost, došlo do prekida rada udruge zbog neaktivnosti i neispunjavanja zakonskih uvjeta, što smo uz pomoć dekanice Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu uspjeli spriječiti održavanjem Godišnje skupštine tijekom sastanka Velikog vijeća Medicinskoga fakulteta. Na toj su Skupštini izabrani novi članovi Izvršnog odbora: prof. dr. sc. Željko Metelko, prof. dr. sc. Želimir Bradamante, prof. dr. sc. Nada Čikeš, prof. dr. sc. Danijel Derežić, prof. dr. sc. Davor Ježek, akademik Marko Pečina, prof. dr. sc. Ico Damjanov, prof. dr. sc. Ante Padjen, prof. dr. sc. Ivan Bakran, prof. dr. sc. Niko Zurak i prof. dr. sc. Ivica Kostović. Za predsjednika

Društva izabran je Ž. Metelko, a za potpredsjednika D. Derežić. D. Ježek, koji je u ime Izvršnog odbora podnio izvješće na Saboru, izvijestio je da se održavanje Godišnje skupštine za 2006. predviđa do konca godine. Na Skupštini će se opći akti i djelovanje Društva uskladiti sa Zakonom o udrugama, a nakon obnove registracije Društvo AMAMUZ, koje je jedno od prvih osnovanih na Zagrebačkom Sveučilištu i koje u svom adresaru danas ima više od 1500 članova diljem svijeta, dostavit će tajništvu Saveza Statut i pristupnicu sa svim potrebnim dokumentima.

*Prof. dr. sc. Željko Metelko,
predsjednik*

13. AMCA PARIS, Francuska

AMCA PARIS/FRANCE bila je osnovana u svibnju 1991. Tijekom sedam mandatnih razdoblja slijedile su brojne i plodne aktivnosti. Danas se mlađe generacije sve više zanimaju za rad u udruzi.

Tijekom godine 2005./2006. AMCA je realizirala više kulturnih projekata za svoje članove i francuske prijatelje, koji revnosno već godinama pokazuju velik interes za kulturnu i umjetničku riznicu naše lijepe domovine, kao i brojnih istaknutih kreatora i intelektualaca s područja umjetnosti, kulture i znanosti, koji žive i rade u Francuskoj, Hrvatskoj i diljem svijeta.

Aktivnosti u 2005. godini:

- Predstavljanje knjige Louise L. LAMBRICHS, *Nous ne verrons jamais Vukovar*,
- Večer u Centru BINET. Marc GJIDARA govorio je o Hrvatskoj.
- Izložba radova četvero umjetnika (D. de la ROSA, T. RADOVANOVIĆ, I. RADOVANOVIĆ, te A. J. SKENDEROVIĆ).
- Predstavljanje knjige *Ivo Malec i njegov Instrumentalni studio (Ivo Malec et son Studio Instrumental)*.

Aktivnosti u 2006. godini:

- Okrugli stol o Hrvatskoj i Europskoj uniji. Sudionici predavači su bili: veleposlanik Božidar **Gagro**, Guy **Legras**, Georges-Marie **Chenu** i Marc **Gjidara**.
- Predavanje prof. dr. Vide DEMARIN, *Mozak koji traje; Kako sačuvati taj ključ zdravog, uspješnog života i dugovječnosti*. Autorica je predstavila knjigu istog naslova.
- Predavanje gospođe Annette MALOCHET, *Quelques questions d'art contemporain /Nekoliko pitanja iz suvremene umjetnosti/* (u Hrvatskoj također). Predavačica je profesorica likovnih umjetnosti na Sveučilištu u Parizu I. (Panthéon-Sorbonne). Predavanje je obuhvaćalo period suvremene umjetnosti poslije moderne; od 1960. do danas. Posebice,

područje likovnih umjetnosti kroz umjetničke pokrete od Nove figuracije, preko Art minimal, Art conceptuel, Figuration libre i novih medija.

Udruga AMCA Francuska predviđa u bližoj ili daljnjoj budućnosti i druge kulturno-umjetničke projekte, sa željom da se mladi sve više uključe u njezine aktivnosti, posebice u rad na komunikaciji putem interneta te da poveća suradnju s francuskim, europskim i hrvatskim kulturnim, umjetničkim i znanstvenim institucijama. To je od iznimne važnosti za uključivanje Hrvatske u europske procese.

Uz navedeno, potrebno je intenzivirati suradnju s AMCA-ma u drugim zemljama diljem svijeta, AMCA-ma Mundus, što već djelomično i činimo – koliko nam svima mogućnosti dopuštaju.

Isto bi se moglo intezivnije činiti s AMCA Domus, kao i sa Središnjicom u Zagrebu.

Takve se komunikacije mogu organizirati multimedijским sredstvima, putem interneta u simultanom emitiranju i kontaktu. Određena manifestacija ili događaj može se u isto vrijeme predstaviti na više mjesta (u vidu dupleksa, triplexa ili polyplexa) s mogućnošću interakcije; istodobnog projiciranja na povećim ekranima, na javnim mjestima, gdje svi mogu sudjelovati u razmjeni komunikacije. Ista bi se mogla raditi u suradnji s hrvatskom televizijom ili radijom u okviru pojedinih postojećih emisija koje su u tijeku – izravno (ili sa snimljenim materijalom). To bi se radilo s adekvatnim interventima i operatorima u kulturnoj ili znanstvenoj domeni. Takvi bi projekti bili veoma interesantni u europskim zemljama, jer već postoji uspješno razvijena međusobna suradnja zemalja iz Europske unije. Takvi se projekti mogu i subvencionirati. To bi ujedno s hrvatske strane mogao biti i način uključivanja u europske integracije na planu kulture, umjetnosti i znanosti.

Isto bi se, naravno, moglo činiti sa svim zemljama diljem svijeta, gdje postoje udruge AMAC/AMCA, i u suradnji s Hrvatskim svjetskim kongresom. Bio bi to još jedan vid promidžbe hrvatske kulture, umjetnosti i znanosti u Europi i svijetu.

U kontekstu sve intezivnijeg rada na uključivanju u evropske integracije, sve se više osjeća potreba za osnivanjem hrvatskog kulturnog centra u Parizu, gdje bi Republika Hrvatska i Hrvati iz iseljništva mogli predstavljati i promicati svoju bogatu baštinu iz svih područja u jednom od najznačajnijih kulturnih centara ne samo Europe već i svijeta.

Josip Ago Skenderović,
predsjednik

14. AMCA QUEBEC, Kanada

U ime AMCA Quebec, Kanada, izvješće je podnijela gdja **Vesna Blažina**, koja je posebno istaknula pomoć koju ta udruga pruža Veleposlanstvu RH u Montrealu (u kojem su zaposlene samo 4 osobe). Udruga redovito održava godišnju skupštinu u veljači, kad prihvaća godišnji kalendar događanja (npr. nastup Klape Montreal, kazališne predstave, dokumentarni filmovi, gostujući predavači i sl.). AMCA Quebec je zainteresirana za gostujuće predavače sa Sveučilišta i posebice za suvremeni *Rječnik hrvatskoga jezika* i *Rječnik sinonima* u elektroničkom obliku. (Opširnije izvješće o djelovanju AMCA Quebec objavljeno je u prošlom dvobroju AMAC Glasnika).

WORKSHOP: AKTIVNOSTI ALUMNI DRUŠTAVA

Primjer dobre alumni prakse iz inozemstva

J. Raab, Alumni Office, Kepler Society, Linz

Work your Network! - Achieving success through social capital

Gošća i uvodničarka *Workshopa* bila je gđa **Mag. Judith Raab**, voditeljica ureda Kepler Society, društva bivših studenata Univerziteta Johannes Kepler iz Linza, Austrija.

Njezino izlaganje bilo je podijeljeno u dva dijela:

U prvom dijelu pod naslovom *About Networking in general* govorila je o kritičnim uvjetima za uspjeh, o deset pravila umrežavanja i o tipičnim pitanjima alumni menadžerstva.

U drugom dijelu pod naslovom *About Alumni-Network specially* kao primjer je razmotreno stanje u Kepler Society, iznesena je temeljna strategija, te glavni kriteriji za uspjeh u vođenju alumni društava.

Nakon izlaganja sudionici Sabora podijeljeni su u sedam radnih skupina koje su na kraju izvjestile o prijedlozima skupina za poboljšanje djelovanja alumni pokreta (izvjestitelji su bili: B. Kunst, A. Tarbuk, V. Blažina, V. Dugandžić, D. Ježek, Š. Cerjan i K. Kovačević).

U širokoj raspravi koja je uslijedila, a kojoj se u drugome dijelu pridružio i rektor Sveučilišta u Zagrebu, prof. dr. sc.

Aleksa Bjeliš, potvrđeno je da alumni pokret može poboljšati ugled Sveučilišta i svake njegove sastavnice. Naglašeno je da bi studente trebalo poučiti o alumni pokretu od samog upisa na studij, a ideju bi kroz studij trebali širiti kako rektor i prorektori tako i dekani fakulteta i mentori studenata. Svim će studentima biti ponuđeno da budu članovi alumni pokreta, od kojeg se očekuje pokretanje određenih aktivnosti na Sveučilištu poput povezivanja s gospodarstvom, državnim institucijama u kojima sjede potencijalni članovi AMAC-a, te iseljenom Hrvatskom. Sveučilište bi kao generator važnih aktivnosti u životu Hrvatske moralo biti prisutnije u medijima, znanosti, kulturi, pri čemu posebnu ulogu mora imati Savez društava AMAC/AMCA. Jedan od prioriteta Saveza društava jest uspostavljanje sveučilišnog informacijskog sustava, putem kojeg će se na svim akcijama povezivati članstvo AMAC/AMCA udruga.

Prof. emeritus dr. sc. Branko Kunst,
dopredsjednik AMAC Saveza za međunarodnu suradnju

Ogulinke »vještice« i Hrvatski olimpijski centar Bjelolasica

Druga dana Sabora, 25. studenoga 2006., sudionici su uz korisno i ugodno druženje upoznali ogulinski kraj

OBILJEŽAVANJE 100. OBLJETNICE PRELOGOVA ROĐENJA

Nakon najave obilježivanja 100. obljetnice rođenja nobelovca Vladimira Preloga u broju 6-7 (2006) donosimo kronološko izvješće provedbe predloženoga programa tijekom 2006. i 2007. prema tematskim cjelinama.

Znanstveni i stručni skupovi. Na Festivalu znanosti (Tehnički muzej, 24-29. travnja 2006.) održana su dva predavanja posvećena V. Prelogu (D. Sunko i K. Kovačević) i radionica o kiralnosti koju je osmislio N. Raos.

Znanstveno-stručni skup *Vladimir Prelog i hrvatska kemija* koji je 12. i 13. listopada 2006. održan na Fakultetu kemijskoga inženjerstva i tehnologije i PLIVI, bio je prilika da se sudionici upoznaju s Prelogovim životom i radom – o čemu su svjedočili njegovi suradnici i učenici – te s današnjim dosezima organske kemije u Hrvatskoj. Dio izlaganja sa skupa objavljen je u časopisu *Kemija u industriji*, a u tijeku je i izdavanje Zbornika radova.

Ovogodišnji XX. Skup hrvatskih kemičara i kemijskih inženjera posvećen je hrvatskim nobelovcima L. Ružički i V. Prelogu i izvršnim pozvanim predavanjima iz zemlje i inozemstva potvrdio svoju kvalitetu. Tijekom skupa mladomu organskom kemičaru Marinu Roji dodijeljena je tradicionalna *Nagrada Vladimir Prelog* Hrvatskoga kemijskoga društva i PLIVE.

Akademski je zbor »Vladimir Prelog« pod ravnanjem I. Juras i s pozvanim solistima popratio oba znanstvena skupa svečanim koncertima u Muzeju Mimara i Hrvatskom glazbenom zavodu.

Javne manifestacije. Delegacije Hrvatskoga sabora, Ministarstva znanosti obrazovanja i športa, Organizacijskoga odbora Prelogove godine, Fakulteta kemijskoga inženjerstva i tehnologije i PLIVE postavile su 21. srpnja 2006. vijence na Prelogov grob u mirogojskim arkadama.

Svečana sjednica HAZU posvećena njezinu počasnomu članu Vladimiru Prelogu održana je 11. listopada 2006. uz predavanje N. Trinajstića.

Obilježavanju Prelogove obljetnice pridružile su se i hrvatske udruge u Švicarskoj svečanom sjednicom 9. studenog 2006. na kojoj je između ostalih govorio i Prelogov doktorand D. Bedeković. U Osijeku je 29. siječnja 2007. u organizaciji Družbe »Braća hrvatskoga zmaja« svečano otvorena Rondela velikana s bistama J. J. Strossmayera, L. Ružičke i V. Preloga. Tom je prigodom održana svečana sjednica na kojoj su o L. Ružički i V. Prelogu govorili N. Trinajstić i M. Dumić, koji je svoje predavanje ponovio i na poziv Matice hrvatske u Zagrebu.

U izradi su Prelogove biste koje će se postaviti u predvorju PLIVINA istraživačkog instituta (autor K. Kovačić) i matične zgrade FKIT-a na Marulićevu trgu br. 20 (autor I. Antolčić). Sponzori su PLIVA i Gradski ured za kulturu Zagreba.

Nakladnička djelatnost. Časopis *Croatia Chemica Acta* pridružio se obilježavanju Prelogove 100. obljetnice mrežnim izdavanjem svečarskoga broja posvećenoga njegovu 90. rođendanu (*CCA* 79:4(1996)).

Potkraj lipnja očekuje se tiskanje prijevoda Prelogove znanstvene autobiografije *Moja 132 semestra studija kemije* u kojoj Prelog na svojstven način vodi čitatelja kroz sva životna razdoblja opisujući ih događajima koji su ga se najviše dojmili. Čitatelja privlači skromnost i jednostavnost Prelogovih kazivanja putem kojih ga upoznaje kao znanstvenika, učitelja, estetu i čovjeka visokih moralnih vrednota. Knjigu su uredili M. Kaštelan-Macan, M. Dumić i K. Kovačević, uz prijevod H. Cerić, lekturu T. Macana i grafički dizajn M. Mikulić. Tiskanje knjige financijski su poduprli Nacionalna zaklada za znanost, MZOŠ i PLIVA.

Istovremeno s knjigom bit će izdan i DVD, snimljen na temelju arhivskog materijala PLIVE, FKIT-a i HRT. Autor T. Brčić pripremio je na temelju sinopsisa M. Kaštelan-Macan zanimljiv i poučan 12-minutni prikaz Prelogova života i dostignuća. Nakladnik oba izdanja je FKIT.

Do kraja godine izdat će se spomenuti Zbornik radova skupa *Vladimir Prelog i hrvatska kemija*, knjiga relevantnih članaka o Prelogu koju uređuju M. Dumić i K. Kovačević uz financijsku

potporu Istraživačkoga instituta GlaxoSmithKline istraživačkog centra Zagreb, te brošura s popisom Prelogove ostavštine koja se čuva na Fakultetu kemijskoga inženjerstva i tehnologije.

Nagrađivanje mladih kemičara. Osim spomenutoga dobitnika *Nagrade Vladimir Prelog*, nagrađeno je još troje mladih kemičara. Zvonimir Marijanović s KTF Split dobitnik je *Nagrade Sveučilišta u Zagrebu* u iznosu od 3000,00 kn za najbolji studentski rad iz kemije koja mu je dodijeljena na svečanoj sjednici Dana Sveučilišta 8. studenog 2006.

UO Hrvatskoga kulturnoga društva »Napredak« odlučio je 20. veljače 2007. obilježiti Prelogovu obljetnicu nagrađivanjem Dragane Vidaković, znanstvene novakinje FKIT iznosom od 10.000,00 kn kao pomoć za doktorski studij.

Na Državnom natjecanju iz kemije održanom 22.-25. travnja u Dubrovniku Organizacijski odbor Prelogove godine dodijelio je *Priznanje* i novčanu nagradu u iznosu od 3.000,00 kn Marku Viskiću, učeniku iz Rijeke koji je pobijedio u kategoriji *Samostalni rad*.

Športski susreti. *Prelogovi športski susreti* održani su 5. svibnja 2002. u dvorani Prirodoslovne škole Vladimira Preloga u Zagrebu. Organizatori su bili A. Glasnović, dekan FKIT i Z. Stić, ravnatelj škole. Sudjelovalo je stotinjak športaša iz FKIT (pobjednik u stolnom tenisu), IRB, PLIVE (pobjednici u malom nogometu i šahu) i škole Vladimira Preloga. To je bila prilika da se u športskom duhu ogledaju ugledne znanstvene i obrazovne institucije vezane uz ime i djelovanje Vladimira Preloga.

Popularizacija Prelogova imena i kemije u školama. Organizacijski je odbor u suradnji s nakladničkim kućama Profilom i Školskom knjigom izdao prigodni plakat posvećen V. Prelogu za učenike srednjih škola i strip-brošuricu *I ja želim biti kao Prelog*, namijenjenu učenicima osnovnih škola.

U suradnji s Agencijom za školstvo M. Kaštelan-Macan održala je predavanja o Prelogovu životu i radu za županijske predstavnike za kemiju u srednjim i osnovnim školama, te za mentore natjecatelja na Državnom povjerenstvu za kemiju. Svojim se člancima o Prelogu javila i u *Školskim novinama* i *Modroj lasti*.

Medijska promidžba. *Vjesnik* je prvi, 22. travnja 2006. najavio program obilježavanja Prelogove godine u razgovoru urednice znanstvene rubrike L. Černi s koordinatoricom M. Kaštelan-Macan. Medijski pokrovitelj dvogodišnje manifestacije bio je *Novi list* koji je člancima popratio najvažnije događaje najavivši 28. svibnja 2006. program obilježavanja, prisjetivši se 23. srpnja 2006. Prelogova 100. rođendana i uvrstivši 25. ožujka 2007. lijepe priloge Prelogovih suradnika M. Egljija i M. Dumića. Članke je prenio i *Glas Istre*.

Časopis za popularizaciju prirodnih znanosti *Priroda* u broju 7/8(2006) donio je članak glavnoga urednika N. Raosa i sjećanje D. Sunka na Prelogov boravak u Zagrebu, dok je u broju 9(2006) K. Kovačević pisao o Prelogu kao svom učitelju. Sličnu temu obradio je i u časopisima *Gospodarstvo i održivost* te *LIBRA*.

U 1. programu Hrvatskoga radija javljali su se M. Žinić i M. Kaštelan-Macan, koja je dala izjavu i za Obiteljski radio, dok su u znanstvenom programu Radio Sljemena sudjelovali K. Jakopčić i M. Dumić.

Hrvatska je televizija u emisiji *Trenutak spoznaje* prikazala 27. travnja 2006. razgovor s K. Kovačevićem, a u emisiji *Dobro jutro Hrvatska* najavila 12. listopada 2006. početak znanstveno-stručnoga skupa. Nažalost, vodstvo HRT nije pokazalo zanimanje za dostojnije i opširnije informiranje svojih gledatelja o programu obilježavanja ove velike obljetnice.

Sa zadovoljstvom zaključujem, da se ovaj raznolik i opširan program odvijao u skladu s predviđenim ciljevima te da se zahvaljujući entuzijazmu članova Odbora te suradnji i sponzorstvu navedenih institucija – sigurno privodi kraju. Time će hrvatski kemičari ostaviti trajnu uspomenu na svoga učitelja Vladimira Preloga.

Marija Kaštelan-Macan

VLADIMIR PRELOG

(Sarajevo, 23. srpnja 1906. – Zürich, 7. siječnja 1998.)

Prof. Vladimir Prelog proveo u Zagrebu kratko vrijeme svojega stvaralačkog života, a deseterostruko veći broj godina u Švicarskoj, no i tih pet godina bilo je dovoljno da ostavi neizbrisiv trag u našoj sredini.

Rođen je 23. srpnja 1906. u Sarajevu gdje je njegov otac bio gimnazijski profesor. Pučku školu pohađao je u rodnom gradu, a školovanje je nastavio u Zagrebu i Osijeku. U Osijeku već kao srednjoškolac objavljuje svoj prvi rad u znanstvenom časopisu *Chemiker Zeitung*. Manje je poznat podatak da je njegov otac Milan bio profesor opće svjetske povijesti na Mudroslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu u razdoblju od 1922. do 1926.

Maturirao je u Zagrebu 1924., diplomirao u Pragu na Češkoj tehničkoj visokoj školi 1928. Doktorirao je 1929. kod ordinarijusa za organsku kemiju prof. Emila Votočeka u najkraćem mogućem roku određivši konstituciju jednog prirodnog spoja. U Pragu se zaposlio u laboratoriju za izradu kemijskih preparata, bavio se sintezom rijetkih kemikalija koje tada nisu bile komercijalno dostupne i nastavio sa znanstvenim radom. Godine 1933. u Pragu se oženio s Kamilom Vitek s kojom ima sina Jana (1949.).

Akademsku karijeru počinje na Tehničkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje od 1935. do 1940. djeluje kao docent u Zavodu za organsku kemiju i nasljednik prof. Ivana Mareka. U skromnim prilikama, uz malobrojne suradnike, započinje s radom na organskoj sintezi koja do tada u Zavodu nije bila razvijena. Povezuje se s kemijskom i farmaceutskom industrijom, posebice s tvornicom «Kaštel», jezgrom današnje «Plive». Vlastitim postupcima sa suradnicima (R. Seiwert, D. Kolbach, V. Hahn, Ž. Guštak) sintetiziran je sulfonamid, sulfanilamid, a odmah i sulfapirin pa «Kaštel» već 1936. počinje proizvoditi sulfonamid, istodobno s najvećim svjetskim proizvođačima. Godine 1941. izabran je u zvanje izvanrednog profesora. Iste godine u prosincu prelazi u Laboratorij Lavoslava Ružičke na Eidgenössische Technische Hochschule (ETH) u Zürichu. U ratnim prilikama uspio je to uz pomoć formalnog pozivnog pisma nobelovca prof. Richarda Kuhna za predavanje u Heidelbergu. S putnom kartom za Heidelberg sišao je u Zürichu, u njemu ostao do kraja života i na ETH postigao najveće znanstvene rezultate.

Znanstveni rad profesora Preloga, opsežan i mnogostran, vezan je prije svega za kemiju prirodnih organskih spojeva i stereokemiju. Tijekom rada na Tehničkom fakultetu u Zagrebu objavljuje radove na sintezi bicikličkih amina s dušikom na mjestu razgranjenja. Sintetizira adamantan, objavljuje sinteze spojeva s ljekovitim djelovanjem i studije iz područja kina- alkaloida.

Rad u Zürichu obilježen je sintezom i kemijom spojeva iz područja alkaloida, steroida i hormona. Dobitnik je Nobelove nagrade za kemiju 1975. koju dijeli sa sir J. W. Cornforthom za istraživanja na području stereokemije organskih molekula i reakcija. Do sada je od 1901. godine 149 znanstvenika dobilo tu nagradu za kemiju, a prof. Prelog je 87. laureat. Sljedeće godine odlazi u mirovinu. Od brojnih članstva u svjetskim akademijama i društvima, i niza počasnih titula, prof. Prelog je od 1952. dopisni član HAZU i počasni doktor Sveučilišta u Zagrebu. Cijeloga života prenosio je nove spoznaje u Hrvatsku, a početkom Domovinskog rata podigao je svoj glas protiv agresije na Hrvatsku.

Umro je Zürichu 7. siječnja 1998., pokopan je tiho, kako je živio, u najužem krugu obitelji. Urna je prenesena u Zagreb 2001. i položena u grobnicu HAZU na Mirogoju. Uz 100. obljetnicu rođenja Sveučilište u Zagrebu i cjelokupna svjetska znanost sjeća se vodećeg stereokemičara našege doba, prijatelja i učitelja.

Ranka Franz-Štern

100. OBLJETNICA ROĐENJA BOŽE TEŽAKA

profesora Prirodoslovno-matematičkog fakulteta
i ravnatelja Referalnog centra Sveučilišta u Zagrebu

100. obljetnica rođenja Bože Težaka obilježava se kao *Godina Bože Težaka 2007.*, u Zagrebu natjecanjima mladih informatičara u okviru *Zagrebačke Informatijade Božo Težak* i održavanjem simpozija u njegovu čast, te u Varaždinu otkrivanjem spomen-ploče. Promocija monografije *Profesor Božo Težak, lučonoša znanosti* održava se 29. lipnja 2007. u Zagrebu i 2. srpnja 2007. u Varaždinu.

U monografiji koju izdajemo, sudjelovalo je 37 autora različitih strukovnih profila iz zemlje i inozemstva: kemičara, fizičara, liječnika, inženjera, tehničara, informatičara, informatologa, humanista, novinara. Biografija i bibliografija Bože Težaka u petnaest tematskih poglavlja prikazuje njegovo djelo i ponešto od povijesnih okolnosti u kojima je djelovao. Opisani su mnogobrojni projekti u kojima je kao znanstveni i nastavni radnik, sudjelovao ili koje je vodio u poljima kemije, informatike, informatologije i društvenih aktivnosti; izumitelj zaštitne civilne

maske prije i za vrijeme Drugog svjetskog rata, graditelj i ravnatelj Škole za civilnu zaštitu grada Zagreba 1938-1941, osnivač Fizičko-kemijskog instituta na Kemijskom odjelu Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Centralne kemijske biblioteke 1946, suosnivač Fakulteta organizacije i informatike Varaždin, Instituta *Ruđer Bošković*, Sveučilišnog instituta za kemiju, Internacionalne stalne izložbe publikacija, Tehničkog muzeja u Zagrebu, Centra i Postdiplomskog studija iz bibliotekarstva, dokumentacije i informacijskih znanosti, Referalnog centra Sveučilišta u Zagrebu, Multimedijskog centra, Asocijacije naučnih unija Jugoslavije, Jugoslavenskih kongresa za čistu i primijenjenu kemiju, Internacionalnih ljetnih škola i konferencija *Kemija granica faza čvrsto/tekuće* u Dubrovniku i Rovinju, Internacionalnih konferencija *Univerziteti u svjetskoj mreži informacija i komunikacija* u Interuniverzitetском centru u Dubrovniku, osnivač te glavni i odgovorni urednik hrvatskih časopisa *Glasnik civilne zaštite* 1939, *Sveučilišni vjesnik* 1955-, *Croatica Chemica Acta* (1956-1980), *Informatologia Jugoslavica* (1969-1980), te nekih uvjetno jugoslavenskih – *Scientia Yugoslavica* (1975-1980), *Collectanea Chemica* Jugoslavica 1968, *Yugoslav Chemical Papers* (1976-1986). Od provincijskog časopisa *Arhiv za kemiju* stvorio je časopis *Croatica Chemica Acta* u teškim prilikama i uz opiranja u godinama 1954-1956, časopis s hrvatskim obilježjima i odmah prepoznat u svijetu po kvaliteti. Monografija je namijenjena ne samo kemičarima, informatičarima i informatolozima, nego i široj znanstvenoj i društvenoj javnosti, svima koji su zainteresirani za povijest znanosti i obrazovanja, posebno na hrvatskim sveučilištima. Božo Težak bio je znanstvenik Hrvatske i svijeta, čovjek ispred svojega vremena, strateg i inovator znanosti i obrazovanja, sposoban da svoja znanstvena istraživanja provede u praktična rješenja prema zacrtanim ciljevima.

Varaždin, 27.7.1907. – Zagreb, 16.5.1980.

Durđica Težak

Karlovac, 29. srpnja 1907. – Zagreb, 15. ožujka 1979.

GODINA PROFESORA LJUDEVITA JONKEA povodom stote obljetnice njegova rođenja

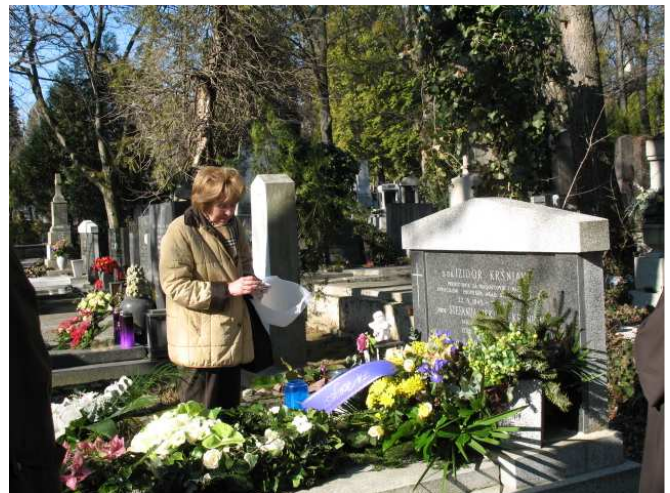
Ove se godine slavi stota obljetnica rođenja hrvatskoga filologa Ljudevita Jonkea, velikoga borca za pravo na hrvatski jezik u teškome socijalističkome razdoblju života hrvatskoga naroda. Stoga je cijela 2007. godina proglašena (i) njegovom godinom. Bio je akademik, bohemist i prevoditelj s češkoga (njegov se prijevod *Doživljaja dobrog vojaka Švejka* Jaroslava Haška smatra vrhunskim hrvatskim književnim prijevodom), u tri navrata gostujući predavač na Sveučilištu u Koelnu. Međutim, najpoznatiji je kao profesor na Katedri za suvremeni hrvatski književni jezik Filozofskoga fakulteta u Zagrebu, dugogodišnji glavni i odgovorni urednik *Jezika* (časopisa za kulturu hrvatskoga književnoga jezika) i predsjednik Matice hrvatske u burno vrijeme od 1970. do njezina ukinuća 1972. Iz njegova opusa ističu se *Književni jezik u teoriji i praksi*, *Hrvatski književni jezik 19. i 20. st.* i *Hrvatski književni jezik danas* (koja je bila zabranjena). U svojim knjigama između ostaloga govori o važnosti očuvanja hrvatskoga jezika, njegove ljepote, jednostavnosti, čistoće, samosvojnosti hrvatskoga jezika, važnost poštivanja narodnoga jezika, o uporabi jasnoga književnoga jezika u govoru i pismu.

Ljudevit Jonke rođen je 29. srpnja 1907. u Karlovcu, gdje je završio osnovnu školu i Klasičnu gimnaziju. Na Filozofskome fakultetu u Zagrebu diplomirao je 1929. povijest južnoslavenske književnosti (A), hrvatski jezik sa staroslavenskim (B) i narodnu povijest, ruski i latinski (C). Iza toga je dvije godine studirao slavistiku i bohemistiku na Karlovu sveučilištu u Pragu, potom je sedam godina bio profesor na gimnaziji na Sušaku. 1940. oženio se Nadom Marković i postao profesor na V. realnoj gimnaziji u Zagrebu. Tijekom rata dobio je kćer Dubravku i sina Mladena. 1942. izabran je za asistenta profesora Stjepana Ivšića na Katedri za slavensku filologiju Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Doktorirao je 1944. disertacijom *"Dikcionar Karlovčanina Adama Patačića"* (Rad JAZU 275). Na Filozofskome fakultetu u Zagrebu nakon dvogodišnjega predavanja češkoga jezika i književnosti 1949. izabran je za predavača suvremenoga hrvatskoga književnoga jezika. Iduće godine dobiva zvanje docenta. 1955. zvanje izvanrednoga, a 1960. redovnoga profesora. Dvije je godine bio dekan Filozofskoga fakulteta u Zagrebu, zatim direktor Akademijina Instituta za jezik.

Bio je jedan od potpisnika Zaključaka novosadskoga dogovora, a potom i suurednik »zajedničkoga« pravopisa i rječnika jer je vjerovao da je bolje pristati na kompromis nego posve izgubiti pravo na hrvatsku posebnost. Međutim, 1971. povukao je svoj potpis. U nizu polemika sa srpskim jezikoslovcima i književnicima branio je pravo hrvatskoga naroda na vlastiti jezik i pravo toga jezika na ravnopravan društveni položaj. Zbog Deklaracije o nazivu i položaju hrvatskoga književnoga jezika 1968, tj. »hrvatskoga nacionalizma«, odlukom Sveučilišnoga komiteta SK Zagreba isključen je iz SKJ. Nakon sjednice u Karadorđevu 1971. smijenjen je sa svih dužnosti i 1973. umirovljen. Preminuo je u Zagrebu 15. ožujka 1979. u 72. godini života.

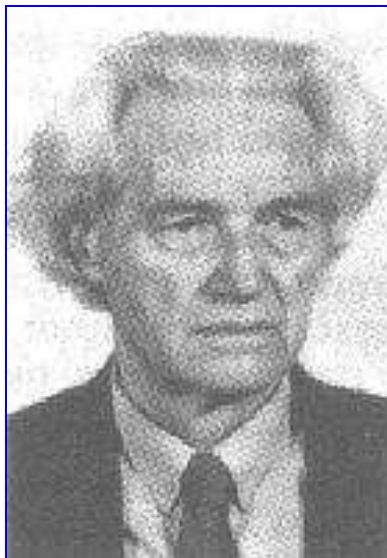
Zrinka Jelaska

80. obljetnica smrti Izidora Kršnjavog

Studenti i nastavnici Odsjeka za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu sjetili su se prvog sveučilišnog profesora povijesti umjetnosti Izidora Kršnjavog (Našice, 22. travnja 1845.–Zagreb, 5. veljače 1927.), čijom su zaslugom izgrađene brojne škole, uređene crkve i kulturne institucije, među koje spada i zgrada Hrvatskoga narodnog kazališta i Muzeja za umjetnost i obrt te mnogi prostori kojima se danas ponosimo (posebice Zlatna dvorana u Opatičkoj 10). Preveo je Danteovu *Božanstvenu komediju*, a zahvalni smo mu i za Strossmayerovu galeriju starih majstora jer je on nagovorio J. J. Strossmayera da je iz Đakova premijesti u Zagreb. Zahvalni smo mu i za uređenje Arheološkog muzeja, osnivanje Hrvatskog društva umjetnosti te za niz vrijednih akcija kojima je zadužio Zagreb i cijelu Hrvatsku. Na 80. obljetnicu njegove smrti, 5. veljače 2007. spomen-misu u kapeli Krista Kralja na Mirogoju služio je fra Bonaventura Duda, professor emeritus Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a nakon toga su svi sudionici prošetali Mirogojem te položili vijence i zapalili svijeće na grobu Izidora Kršnjavog.

U SPOMEN IVANU SUPEKU 71. REKTORU SVEUČILIŠTA U ZAGREBU 1968. – 1972.

Zagreb, 8. travnja 1915. – Zagreb, 5. ožujka 2007.

U auli Sveučilišta u Zagrebu održana je 11. travnja 2007. komemoracija kojom je odana počast te su iznesena sjećanja na profesora Ivana Supeka, rektora Sveučilišta u Zagrebu od 1968. do 1972., profesora koji je svojim dugogodišnjim djelovanjem zadužio i naše sveučilište i cjelokupnu hrvatsku kao i međunarodnu akademsku zajednicu. Prof. I. Supek preminuo je 5. ožujka 2007. u svom domu. Nazočni su minutom šutnje odali počast preminulom profesoru, nakon čega su trojica profesora, njegovi studenti odnosno suradnici, prigodnim riječima iznijeli svoje utiske o životnom putu, djelu i zaslugama Ivana Supeka.

Prigodna riječ prof. emer. dr. sc. Ksenofonta Ilakovca

Ivan Supek je posebno zaslužan hrvatski znanstveni, kulturni i društveni djelatnik. Svjetski je poznat po svom znanstvenom radu, utemeljenju i vođenju znanstvenih institucija i djelatnosti u području prirodnih znanosti u Hrvatskoj, razvoju filozofije i povijesti znanosti, po svojim književnim djelima, te kao istaknut svjetski borac za mir i ljudska prava. Svojim djelovanjem i postignućima uvelike je unaprijedio našu zemlju i njen ugled u svijetu.

Ivan Supek rodio se 8. travnja 1915. u Zagrebu od oca Rudolfa i majke Marije, rođene Šips, a umro je 5. ožujka 2007. U Zagrebu je polazio pučku školu i realnu gimnaziju, gdje je maturirao 1934. godine. U Zürichu upisuje studij matematike, filozofije, fizike i biologije, a nastavlja studij u Leipzigu, tada poznatom svjetskom istraživačkom središtu u kojem su djelovali Heisenberg, Debye, Hund, Van der Waerden, Euler, Von Weizsaecker i niz drugih poznatih fizičara. Heisenberg je mladom doktorandu zadao da pokuša teorijski objasniti pojavu supravodljivosti, koja je ranije otkrivena pri niskim temperaturama. To su mnogi teoretičari uzalud pokušavali riješiti u to vrijeme. Supek nije uspio riješiti taj problem, samo je izveo diferencijalnu jednadžbu za normalnu električnu vodljivost. Supekovo objašnjenje stanovite karakteristike fotoluminiscencije Heisenberg nije prihvatio, premda će upravo isticanje dominantne uloge fotonske interakcije mnogo kasnije i neovisno pomoći drugim fizičarima da objasne supravodljivost. Nakon doktorata, Heisenberg ga je pozvao da radi s njim kao njegov asistent na kvantnoj elektrodinamici, ali je taj rad prekinut u ožujku 1941., kad ga uhićuje Gestapo. Iz višemjesečnog zatvora uspijeva ga izvući Heisenberg kao svojeg asistenta, bez kojeg tobože nije bilo moguće provoditi istraživanja u lajpciškom seminaru. Ivan Supek se ne javlja u Leipzigu, nego se vraća u okupirani Zagreb.

Kao dosljedan antifašist odlazi u kolovozu 1943. na oslobođeni teritorij, gdje ponajviše radi u Prosvjetnom odjelu ZAVNOH-a. U Predsjedništvu je Kongresa kulturnih radnika Hrvatske u Topuskom u lipnju 1944. i drži (jedini) govor o znanosti, u kojem ističe važnost znanstvene revolucije za izgradnju zemlje i upućuje prvi javni apel protiv upotrebe nuklearnog oružja, i za stvaranje svjetske zajednice slobodnih i razoružanih naroda. Međutim, demokratska načela ZAVNOH-a i kulturne vizije Kongresa 1944. nisu se poštivali, nego se potkraj rata i poslije provodi stroga boljševizacija Jugoslavije, te je Ivan Supek gurnut u šutnju zbog opozicije dogmatizmu. To se ponavlja u više navrata kasnije.

Godine 1946. I. Supek je izabran za izvanrednog profesora Prirodoslovno-matematičkog fakulteta (PMF) koji je te godine osnovan odvajanjem Prirodoslovno-matematičkog odsjeka iz tadašnjeg Filozofskog fakulteta. Svoj je radni vijek nastavio na PMF do umirovljenja, a i kao profesor emeritus.

U samom početku svog rada na PMF, I. Supek osniva Seminar teorijske fizike koji je postao okosnica razvoja te važne grane znanosti kod nas. U tom Seminaru okuplja mlade suradnike kojima daje istraživačke teme na svjetskoj fronti istraživanja u fizici. Tako započinje odgoj novih istraživača koji svojim djelovanjem na PMF, IRB i drugim institucijama odgajaju nove naraštaje tako da sada, 56 godina kasnije, u Zagrebu i drugim središtima djeluje preko 60 u svijetu poznatih teorijskih fizičara koje su odgojili I. Supek i njegovi učenici.

Doba iza Drugog svjetskog rata pod jakim je dojmom postignuća na području nuklearne energije, posebno nuklearnog oružja. U mnogim zemljama čine se velika ulaganja za razvoj prirodnih znanosti, posebno nuklearne fizike radi novih otkrića i njihove primjene. Tako se 1947. osniva institut u Vinči, kasnije nazvan Institut »B. Kidrič«, dva instituta za dobivanje i tehnologiju urana, 1949. institut u Ljubljani, kasnije nazvan Institut »J. Stefan«, a Savezna vlada donosi u svibnju 1950. odluku da se Ivanu Supeku povjerava gradnja instituta u Zagrebu, koji je kasnije nazvan Institut »R. Bošković« (IRB).

Posebno je bila važna istraživačka usmjerenost IRB kako ju je zacrtao I. Supek u suradnji s akademikima M. Paićem, D. Grdenićem, K. Balenovićem i profesorima B. Težakom i N. Allegrettijem. Iako prvotno zamišljen kao institut za teorijsku fiziku, zatim kao institut za atomsku fiziku (to je bilo prvo službeno ime instituta), Supek je otpočetak zamislio IRB kao prirodoslovno-znanstveni institut. Proširuju se područja istraživanja na fiziku visokih energija, čvrstog stanja i plazme, elektroniku, niz grana kemije, biologije i kasnije na medicinu. U svim granama zapošljava se velik broj mladih, vrsnih suradnika. Kad se osvrnem na ta vremena, upravo je nevjerojatan napredak IRB u prostoru i broju suradnika. U prvih oko šest godina u IRB sagrađeno je više prostora za istraživački rad, radionica i pomoćnih zgrada nego sve vrijeme kasnije, a dosegnut je i broj znanstvenih radnika skoro jednak današnjem. Već je 1951. i sljedećih godina veći broj suradnika IRB išao na specijalizaciju u inozemstvo kako bi naučili moderne metode istraživanja i prenijeli ih u IRB. Tako se u svim područjima razvija široka lepeza istraživačkih tema koje čine IRB poznatim u cijelom svijetu.

Institut »Ruđer Bošković« bio je prvih pet godina u okviru Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. 1955. osnovana je Savezna komisija za nuklearnu energiju, koja uzima pod svoj nadzor sva atomska istraživanja.

Bio sam svjedok tog ranog i kasnijeg razvoja IRB. Diplomirao sam u lipnju 1951. pod vodstvom I. Supeka i ujesen te godine izabran sam za njegovog asistenta u Zavodu za teoretsku fiziku PMF. Tako sam bio i član Seminara iz teoretske fizike. Odmah ujesen I. Supek mi je predložio i nagovorio me prijeći na eksperimentalnu nuklearnu fiziku jer je bila donešena odluka o gradnji ciklotrona u IRB i bilo je potrebno usvojiti metode istraživanja sa ciklotronskim snopom i radioizotopima. Već krajem rujna 1951. otišao sam u Birmingham u Engleskoj gdje sam doktorirao i vratio se ujesen 1954. u Zagreb. Kao vanjski suradnik preuzeo sam vođenje Nuklearno-strukturne grupe, i kasnije bio pročelnik Odjela nuklearne fizike II., te Odjela za nuklearna i atomska istraživanja. U tim svojstvima bio sam i član Znanstvenog vijeća IRB, te član niza drugih tijela u IRB, i izravno svjedočio tom naglom i vrlo uspješnom napretku.

Na kraju svog izlaganja naveo bio pregledno postignuća I. Supeka u području znanosti:

- bio je vrstan nastavnik PMF-a iz teorijske fizike te filozofije i povijesti znanosti i odgojio niz poznatih teorijskih fizičara;
- osnovao je Seminar teoretske fizike na PMF;
- osnovao je Institut »Ruđer Bošković« i vodio ga ključnih prvih 7-8 godina;
- osnovao je Interuniverzitetski centar u Dubrovniku;
- objavio je oko 25 znanstvenih radova;
- objavio je 6 knjiga-udžbenika iz fizike, filozofije i povijesti znanosti;
- pokrenuo je poslijediplomski studij iz prirodnih znanosti u nas;
- suosnivač je časopisa *Glasnik matematički, fizički i astronomski, Fizika* (u oba bio član Uredničkog odbora) i *Encyklopaedia moderna* (bio je urednik dulje vrijeme).

Postigao je mnoga priznanja:

- izabran je za dopisnog člana JAZU 1947. i za redovitog člana 1961.;
- dobitnik je prve Republičke nagrade »R. Bošković« 1960.;
- dobitnik je Republičke nagrade za životno djelo 1970.
- bio je rektor Sveučilišta u Zagrebu u dva mandata, 1968.-1972.;
- bio je predsjednik HAZU u dva mandata 1991.-1997.

Nedostajat će nam njegov smiješak i blagi način uvjeravanja, njegova dobrohotnost, humanost, a nadasve njegova dalekovidnost.

Prigodna riječ prof. dr. sc. Eugena Pusića

Ivan Supek imao je neka svojstva od kojih svako pojedino nije baš statistički rašireno u populaciji. Tim je manje vjerojatna njihova istodobna prisutnost u istoj osobi.

Imao je inteligenciju i stvaralačku maštu da proizvodi dobre ideje. Ali i energiju i upornost da ih provodi. Bio je kritičan prema svakoj jednostranosti i pretjeranosti, pa i prema onoj koja je proizašla iz njegovih vlastitih ideja. Konačno, imao je hrabrost da tu kritiku iznese otvoreno i javno, ma kako moćan bio onaj na kojeg se odnosila.

Uzmimo nekoliko primjera:

Andrija Hebrang stariji bio je neko vrijeme u nomenklaturi Kominterne ispred Josipa Broza Tita. I stoga njegov najopasniji potencijalni takmac u hijerarhiji KPJ. Umorstvo Andrije Hebranga od strane političke policije u beogradskom zatvoru bilo je, stoga, osobito zazoran čin. I postalo je apsolutno zabranjena tema. Jedan pripadnik političke policije napisao je knjigu o Hebrangovoj »krivnji« i »samoubojstvu«. Ne znam nikog u zemlji koji je imao hrabrosti da progovori u prilog Hebranga, osim Ivana Supeka, osvjedočenog ljevičara s dugim predratnim stažom, svojom knjigom *Krivovjerac na ljevici*.

Ili, Ivan Supek vratio se s konferencije Pagvaša, mislim 1969. godine, gdje se raspravljalo o potrebi osnivanja svjetskog sveučilišta. Kao tadanji rektor Sveučilišta u Zagrebu dao je inicijativu za osnivanje Interuniverzitetskog centra u Dubrovniku. Bila je to prva ustanova u svijetu kojom su upravljali predstavnici sveučilišta diljem svijeta koji su bili članovi Centra. A tih je sveučilišta u doba najviše razvojne točke Centra bilo ne manje od 240. Bila je to ideja koja je, naprosto, došla u pravi povijesni trenutak. Nikad prije ni kasnije nije naše Sveučilište imalo taj ugled u međunarodnoj akademskoj zajednici kao tada. Nikad prije ni kasnije nije se jedna ustanova uspjela održati nasuprot izrazito negativnom stavu prema njoj tadanjeg jednopartijskog političkog vodstva.

Ili, kao izraz tadanjih tendencija prema otvaranju na području kulture, vodstvo KPH pristalo je na pokretanje časopisa *Encyklopaedia moderna*. Glavni urednik tog časopisa postao je Ivan Supek. I uspio održati časopis i njegovu liberalnu orijentaciju i nakon što se politika KP u prilog liberalizaciji okrenula u obratni smjer. Tako da je taj časopis bila jedna od malobrojnih svijetlih točaka u gluho doba naše politike između 1971. i 1991.

Ili, već od 1966. godine postalo je jasno da jedini u to doba praktički put iz jednopartijske diktature nije ni radničko samoupravljanje, ni pokret nesvrstanosti, nego daljnja izgradnja autonomije republika. Ta je autonomija bila jedino mjesto gdje je KPJ tolerirala izvjesnu mjeru pluralizma. Ona je 1970. dovela u prvi plan u svakoj republici SFRJ najbolje snage kojima su republičke KP raspolagale i koje su bile u stanju proširiti pokret za povećanje autonomije daleko preko granica KP. U tome je

u Hrvatskoj Ivan Supek, kao tadanji rektor sveučilišta, odigrao značajnu ulogu. Bio je ugledna vanstranačka ličnost. Njemu su vjerovali mnogi koji su bili izgubili svaku nadu u mogućnost pozitivnih političkih promjena.

Ili, političke težnje izražene 1970.-1971. ostvarile su se, dvadeset godina kasnije, stjecanjem državne samostalnosti Republike Hrvatske 1991. godine. Opasnost tog trenutka bila je u tome da bi se osjećaji nacionalnog identiteta mogli rasplamsati u nacionalističke strasti i potaknuti ambicije teritorijalne ekspanzije. To se i dogodilo i pretvorilo u oružani obračun, iako je po samom Ustavu SFRJ iz 1974. godine mogao biti mirni razlaz korištenjem prava republika na »samoopredjeljenje do odcjepljenja«. Svaka je strana pri tome krivila za nacionalizam sve druge. Ivan Supek bio je u to doba predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Napisao je predgovor tadanjoj načelnoj izjavi Akademije koja je, pod naslovom *Zadanosti i usmjerenja* (1992.), upozoravala na opasnost nacionalizma u vlastitoj naciji. I održao taj stav nasuprot prijateljima i pritiscima koji u to doba strasti nisu bili mali.

U personalnoj politici Isusovačkog reda pisale su se također karakteristike članova reda. Najveća pohvala koja se u takvoj karakteristici mogla dobiti glasila je: *mediocritatem superat* – nadvisuje prosječnost. Opravdano je reći za Ivana Speka: *mediocritatem superat!*

Prigodna riječ prof. dr. sc. Alekse Bjeliša, 81. rektora Sveučilišta u Zagrebu

Dozvolite da nakon ovih iscrpnih i neposrednih prikaza i ja uzmem slobodu reći nekoliko riječi.

Mogao bih kao jedan od mnogih davnih gimnazijalaca podsjetiti koliko su tekstovi profesora Speka o razvoju moderne znanosti značili u formiranju mnogih budućih studenata. Mogao bih se prisjetiti onih trenutaka u kazalištu Gavella, i drugim zagrebačkim pozornicama kada smo se preko njegovih drama suočili s temama etičkih i moralnih dilema projekta Manhattan, pa zatim kao kontrapunkt preko de Dominisa i Heretika sudbinama pojedinaca koji su iz ovih prostora krenuli i na širokoj europskoj sceni otvorili sudbonosne teme i konfrontacije, najčešće s tragičnim posljedicama za same aktere. Supekove drame i tekstovi otvarali su nam dodatne slojeve prostora i vremena u kojem smo živjeli, u sustavu koji nije imao previše razumijevanja za višeslojnost, i u kojima nam je, mladima kakvi smo bili, i sama višeslojnost bila otkriće.

Upravo takva poruka nam je tada trebala. I trebale su nam riječi koje je rektor Supek izrekao na proslavi 300. obljetnice našeg Sveučilišta: *Sveučilište ostaje tvrđava nacionalnog dostojanstva i univerzalnog duha.*

Svojim je cjelokupnim djelovanjem, svojim dramama i bezbrojnim intervencijama u razdoblju dužem od šest desetljeća neprestano i ustrajno podsjećao i vlastitim primjerom dokazivao kako to dvoje, nacionalno dostojanstvo i univerzalni duh nisu u sukobu, već dapače dvije strane iste cjeline.

Mogao bih se prisjetiti i osobnih kontakata sa svojim profesorom u raznim fazama njegovog djelovanja i mog sazrijevanja u posljednjih četrdesetak godina.

Ipak, čini mi se da sam dužan na primjeren način podsjetiti, i s nekoliko citata oslikati, rektorski angažman profesora Speka. Bio je rektor u vrijeme kada su spomenuti slojevi izbili na površinu i u kreativnom miješanju nacionalnog i socijalnog, gospodarskog i akademskog, međunarodnog i mnogim zaprekama ograničenog domaćeg, doveli do gibanja, do preporoda koji je mnogima od nas zadao životne koordinate, i kojeg se. prof. Supek tridesetak godina kasnije, nakon šokantnog reza krajem 1971. i početkom 1972., prisjetio riječima: *Sjedio sam sve osamljeniji u rektorskom kabinetu poput kapetana na brodu koji tone. Jedna se sveučilišna plovidba iznenada nasukala na snovima hrvatskog preporoda i potonula – da li na dno i zauvijek?* To je pitanje koje seže i do nas i naših dana. Jednako tako ponovno oživljavaju one ključne smjernice njegovog rektorskog programa. Njegovim riječima: *Reforma Sveučilišta polazi najprije od toga da koncentrira znanstvena istraživanja na Sveučilištu i tako svu nastavu, a napose postdiplomsku, učini modernijom i kreativnijom.* pa zatim: *Sveučilišna reforma polazila je od svjetski prihvaćena načela o jedinstvu nastavnog i znanstvenog rada. Najbolja je nastava koja otpočeta razvija stvaralačke sposobnosti đaka; Na Sveučilištu leži posebna odgovornost. Ono s jedne strane koncentrira najveće snage učenjaka, inteligencije u zemlji, a s druge strane stvara novu inteligenciju. Ono je upravo kičma nacije; Od ranih početaka uči nas univerzitet kako se potreba organiziranja usklađuje sa slobodom misli. Razvojem svoje autonomije odolijevali su univerziteti pritiscima izvana i čuvali posvećeno tlo istraživanja. I Sveučilište u Zagrebu održavalo je taj akademski duh, usprkos svoj oskudici, diktatima vlasti – katkad znanstvenom kičmom profesora, katkad buntovnošću studenata; i jedno obraćanje studentima 1971. tako jezgrovito aktualno i danas, *Ovo Sveučilište prima premalo novaca, ono je jedno od najsiromašnijih sveučilišta u Evropi i Jugoslaviji, i u takvim materijalnim prilikama mi jedva možemo ostvarivati onu reformu koju smo zamislili, koja bi od Sveučilišta trebala učiniti glavnu znanstvenu snagu ove zemlje i dati moćan impuls čitavoj reformi i čitavom napretku ove zemlje.**

Svim tim njegovim riječima najbolje se najizravnije oslikavaju ključni ciljevi njegova rektorskog djelovanja, Okupljanje svih hrvatskih potencijala u ono što pamtimo kao njegov leit-motiv, u sintagmu *Hrvatskog sveučilišta*, o čemu je govorio i prilikom posljednjeg susreta na susretu svih ranijih rektora prošle godine, i čega se vrijedno podsjetiti i u današnjim okolnostima male zemlje sa skromnim ljudskim i još skromnijim financijskim potencijalima: *Znanost i sveučilišna nastava bile su koncentrirane u Zagrebu na račun drugih kulturnih i gospodarskih središta. Doduše osnivali su se pod kapom Sveučilišta u Zagrebu fakulteti u Splitu, Rijeci, Osijeku, Zadru, Dubrovniku, Brodu, Varaždinu, ali pretežno s manjim brojem nastavnika i uglavnom bez znanstvenih laboratorija. S rijetkim iznimkama nije djelatnost tih mladih fakulteta bila na dovoljno visokoj razini. Hrvatsko sveučilište prekida s tom koncentracijom, jačajući i umnožavajući fakultete izvan Zagreba. Sveučilišna reforma nastojala je znanstvenu i nastavnu mrežu proširiti preko cijele Hrvatske. Činilo se najbolje da se po svim većim središtima otvore sveučilišni kampusi s dovoljno autonomije, ali ipak u sklopu Hrvatskog sveučilišta. Time bi se postigli isti kriteriji, premještanje nastavnika i cijelih laboratorija, zajedničko planiranje i financiranje, tako da se nigdje ne padne u »provincijski nivo«.*

Eto, dragi naš profesore, zapala me čast prenijeti još jednom vaše riječi i misli u ovom prostoru u kojem su one u ranijim vremenima neposredno odzvanjale. I danas sam bio u onom istom rektorskom kabinetu, pa bih želio reći na kraju: nisam sam, i nismo sami, obogatili ste nas nepovratno, naš brod nije potonuo, i nećemo dati da potone.

Neka Vam je vječna slava i hvala!

AMAC/AMCA DOMUS – POPIS PREDsjedNIKA ILI KOORDINATORA NA VISOKIM UČILIŠTIMA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU						
Rb	Visoko učilište	Kratica udruge	Predsjednik/koordinator	e-mail/kontakt adresa	telefon – primjedba	
1.	F. ELEKTROTEHNIKE I RAČUN.	AMAC-FER	Uroš PERUŠKO	uros.perusko@fer.hr	01 612 99 99	S
2.	F. KEMIJSKOG INŽENJ. I TEHN.	AMACIZ	Jasenska JELENIČIĆ	jjelen@fkit.hr	01 459 71 19	S
3.	F. ORGANIZACIJE I INFORMAT.	AMAC-FOI	Verica DUGANDŽIĆ	verica.dugandzic@foi.hr	042 21 37 77	S
4.	F. PROMETNIH ZNANOSTI	AMAC-FSC	Mario ŠAFRAN	mario.safran@fpz.hr	01 238 02 05	S
5.	FARMACEUTSKO-BIOKEM. F.	AMAFBF	Marijan PRIBANIĆ	dpavicic@pharma.hr	01 48 18 288	S
6.	GRAĐEVINSKI FAKULTET	AMCA-FA	Veselin SIMOVIĆ (I. DŽEBA)	ivci@grad.hr	01 456 12 02	S
7.	PRAVNI FAKULTET	AMAAC-FI	Jadranko CRNIĆ	aleksandra.korac@zg.t-com.hr	01 480 24 34	S
8.	SVEUČ. CENTAR – HRV. STUDIJI	AMAC-SC	Ivan PENAVA	ipenava@hotmail.com	01 611 79 62	S
9.	TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI F.	AMCA-TTF	Ana Marija GRANCARIĆ	amgranca@tff.hr	01 487 73 60	S
10.	SREDIŠNJICA AMAC-SAVEZA	AMAC-Savez	Greta PIFAT-MRZLJAK	pifat@irb.hr	01 456 42 26	S
11.	AGRONOMSKI FAKULTET	AMAC-FAZ	Frane TOMIĆ	mpospisil@agr.hr	01 239 37 77	S
12.	MEDICINSKI FAKULTET	AMAMUZ	Željko METELKO	zeljko.metelko@idb.hr	01 235 38 00	✓
13.	AKADEMIJA LIKOVNIH UMI.		Višnja BORENIĆ	vborenic@alu.hr	01 377 73 00	⇒
14.	FILOZOFSKI FAKULTET		?		01 23 19 705	⇒
15.	GRAFIČKI FAKULTET		Nikola MRVAC	mrvac@grf.hr	01 237 10 80	⇒
16.	KINEZIOLŠKI FAKULTET		Goran OREB	goreb@kif.hr	01 365 87 36	⇒
17.	METALURŠKI FAKULTET		Ante MARKOTIĆ	dekanat@siscia.simet.hr	044 53 33 78	⇒
18.	PREHRAMBENO-BIOTEHN. F.		Duška ĆURIĆ	dcuric@pbf.hr	01 483 60 47	⇒
19.	PRIRODOSLOVNO-MAT. F.		?		01 456 11 97	⇒
20.	REHABILITACIJSKO-EDUK. F.		Zrinjka STANČIĆ	zstancic@erf.hr	01 233 80 22	⇒
21.	RUDARSKO-GEOL.-NAFTNI F.		Goran DURN	dekan@rgn.hr	01 460 51 05	⇒
22.	STOMATOLOŠKI FAKULTET		Hrvoje BRKIĆ	brkic@sfzg.hr	01 480 21 45	⇒

NAPOMENA: Navedena su visoka učilišta Sveučilišta u Zagrebu na kojima postoji udruga AMAC/AMCA ili je u osnivanju. Slovom **S** označene su udruge koje su postale sastavnicama AMAC Saveza društava u Zagrebu..

AMAC/AMCA MUNDUS – POPIS PREDsjedNIKA ILI KOORDINATORA U INOZEMSTVU			
SKRAĆENI NAZIV UDRUGE	DRŽAVA	Ime i prezime predsjednika odnosno koordinatora	e-mail/kontakt adresa
1. AMAC-Sydney	AUSTRALIJA – AUSTRALIA	Katherine ČURIĆ	amacsydney@hotmail.com
2. AMAC-UK	ENGLESKA – UNITED KINGDOM	Ana ALFIREVIĆ	amac_uk@btoopenworld.com
3. AMCA-Francuska	FRANCUSKA – FRANCE	Damir PERINIĆ	perinic2x2@wanadoo.fr
4. AMCA-Toronto	KANADA – CANADA	Nikola DEMARIN	ndemarin@pathcom.com
5. AMAC-Quebec	KANADA – CANADA	Zoran KLOBUČAR	zzklobucar@sympatico.ca
6. AMAC-Deutschland	NJEMAČKA – DEUTSCHLAND	Ivica KOŠAK	ivokosak@t-online.de
7. AMAC-California	SAD – USA	Vicko MATULOVIĆ	vickom@hotmail.com
8. AMAC-Mid-Atlantic	SAD – USA	Mario JURIĆ	mjuristic@ias.edu
9. AMAC-Midwest	SAD – USA	Dean KRAJINOVIĆ	soljani@gvsu.edu
10. AMAC-New England	SAD – USA	Marijan DESPALATOVIĆ	mdes@conncoll.edu
11. AMAC-Washington	SAD – USA	Andrej MAČEK	amacek@erols.com
12. AMAC-Sweden	ŠVEDSKA – SWEDEN	Ante RAGUŽ	amacswe@hotmail.com
13. AMAC-CH	ŠVICARSKA – SWITZERLAND – SUISSE	Ante SOLDO	ante.soldo@dplanet.ch

NAPOMENA: Molimo vas da provjerite točnost podataka i pošaljete nam eventualne korekcije na e-mail: istopfer@unizg.hr Unaprijed zahvaljujemo na pomoći.

IN MEMORIAM

VLADIMIR MULJEVIĆ

professor emeritus i počasni predsjednik AMAC FER-a

(Zagreb, 14. veljače 1913. – Zagreb, 26. veljače 2007.)

U Zagrebu je iznenada, 26. veljače 2007., u 95. godini života, umro Vladimir Muljević, emeritirani profesor Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu, doktor honoris causa Sveučilišta u Rostocku i počasni predsjednik AMAC FER-a. Bio je neumoran i svestran profesor i istraživač. Nakon završene realne gimnazije i studija elektrostrojarstva na Tehničkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, doktorat tehničkih znanosti stekao je 1944. na Tehničkoj visokoj školi u Beču obranivši disertaciju *Pojava nadvalova u krletkastim rotorima s velikim brojem utora*, koja je vezana uz poboljšanje rada asinkronih elektromotora Nikole Tesle. Godine 1949. postaje asistentom prof. Josipa Lončara na Tehničkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje 1954. osniva Zavod za regulacionu i signalnu tehniku. Godine 1963.

postiče najviše znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora. Godine 1966.-1968. bio je dekan Elektrotehničkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Kao znanstvenik i popularizator znanosti bavio se: a) automatizacijom (kibernetika, automatska regulacija i električno mjerenje neelektričnih veličina), b) stručnom terminologijom iz područja elektrotehnike, automatizacije i mjerenja i c) poviješću tehnike, elektrotehnike i automata. Potaknuo je osnivanje seminara JUREMA (danas KOREMA); pokretač je i glavni urednik časopisa *Automatizacija* i *Hrvatsko sveučilište*; pokretač je i organizator *Tehničke enciklopedije* Leksikografskoga zavoda u Zagrebu; jedan je od utemeljitelja Tehničkoga muzeja u Zagrebu; jedan od pokretača i prvi predsjednik Zajednice diplomiranih inženjera Elektrotehničkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu AMAC FER-a koja ga je izabrala za svojeg doživotnog počasnog predsjednika. Objavio je oko 500 znanstvenih i stručnih radova, nekoliko knjiga te *Njemačko-hrvatski elektrotehnički rječnik*, *Hrvatsko-njemački elektrotehnički rječnik* i *Razlikovni rječnik srpskoga i hrvatskoga elektrotehničkog nazivlja*. Uz to je sastavio, objavio ili uredio nekoliko rječnika iz područja mjerenja, automatske regulacije i automatizacije i stotinjak životopisa hrvatskih znanstvenika te više od deset popularnih knjiga o povijesti tehnike u Hrvatskoj. Uz znanstvene i stručne radove napisao je desetak udžbenika i sveučilišnih skripta te održao više od 150 znanstveno-popularnih predavanja. Aktivno je sudjelovao u brojnim aktivnostima Matice hrvatske i Hrvatske zajednice tehničke kulture. Bavio se i slikarstvom. Za svoj vrlo plodan i uspješan rad primio je pedesetak priznanja i nagrada. Bio je član nekoliko domaćih i inozemnih stručnih društava. Među prvima je izabran za počasnog člana Hrvatske akademije tehničkih znanosti u Zagrebu. Sveučilište u Rostocku dodijelilo mu je 1985. počasni doktorat, a Sveučilište u Zagrebu 1997. počasno zvanje professor emeritus. Godine 1988. nagrađen je *Republičkom godišnjom nagradom Fran Tućan*, 1994. izabran je u The Institut of Electrical and Electronics Engineers (New York) u statusu Fellow. Godine 1996. primio je *Državnu nagradu tehničke kulture Faust Vrančić za životno djelo*, a 1998. godine *Nagradu za životno djelo Hrvatske zajednice tehničke kulture*.

DRAGUTIN TADIJANOVIĆ

(Rastušje, 4. studenoga 1905. – Zagreb, 27. lipnja 2007.)

Bard hrvatskoga pjesništva, akademik Dragutin Tadijanović umro je u srijedu, 27. lipnja 2007. u 102. godini života. Rođen je u Rastušju, kraj Slavonskog Broda, 4. studenoga 1905. Uredio je brojna kritička i druga izdanja, preveo više pjesama stranih pjesnika te sastavio nekoliko antologija. Knjige pjesama i pojedine pjesme prevedene su mu na 20-ak jezika. Prva njegova pjesma *Tužna jesen* objavljena je 1922. a nakon nje objavljeno je više od 500 njegovih pjesama u 20-ak zbirki. Sam je priredio nekoliko izdanja svojih izabranih i sabranih djela. AMCA TTF izabrala ga je za svojega počasnog člana, a njegovu pjesmu *Dugo u noć, u zimsku gluhu noć / Moja mati bijelo platno tka*, koju je uglazbio ing. Ivan Stamač proglasila je svojom himnom. Posmrtni ostaci Dragutina Tadijanovića, ispraćeni mnoštvom štovatelja, položeni su 2. srpnja 2007. u arkade na Mirogoju. (Na slici: Dragutin Tadijanović s navršnih sto godina aktivno je sudjelovao na Skupštini AMCA TTF.)

KAD MENE VIŠE NE BUDE

*Svakog dana sunce zapada. Doći će
Dan od kojeg će se znati: mene
Više nema.
Neće se ništa desiti što nije bilo
Za moga vijeka: mornari će
Ploviti morima, vjetrovi će hujati žalostivo
U granju, savijati će se dozrelo klasje k zemlji.
Voljet će se mladići i djevojke
Kao što se prije njih
Nikada nije volio nitko.
U jesen, kad voće dozrijeva, kad se beru
Plodovi, prolaziti će njih dvoje
Alejom ispred sveučilišta; zatim će
Šetati pod kestenima na Griču
Držeći se za ruke, dugo, dugo,
Kao što se prije njih nitko
Nije držao nikada. Oni će sjesti na klupu
Starinsku i spaziti oboje: na njima leži srebro mjesecine
(Kako je negda počivalo na tebi
I meni, u doba mlade ljubavi). Prije neg se poljube,
Djevojka će šapnuti sjajnom mjesecu: Sanjam li
Ili čitam pjesnika
Koji je pjevao o mojoj ljubavi?*

Rijeka, 30. prosinca 1955.

400. OBLJETNICA KLASIČNE GIMNAZIJE U ZAGREBU 1607. – 2007.

Povijesna zgrada Klasične gimnazije i Akademije odnosno Sveučilišta na Katarinskom trgu 5 u Zagrebu

Među iznimne ovogodišnje događaje svakako treba ubrojiti i proslavu 400. obljetnice osnutka Klasične gimnazije u Zagrebu. Tu su školu osnovali isusovci samo nekoliko mjeseci nakon svojeg dolaska u Zagreb. Od tada Klasična gimnazija djeluje kontinuirano punih 400 godina pa je i danas pohađa oko 600 učenika u 20 razreda. Njezini profesori i učenici pod vodstvom ravnateljice Anđelke Dukat, cijelu su školsku godinu 2006./2007. posvetili obilježavanju obljetnice koja se održavala pod visokim pokroviteljstvom Hrvatskoga sabora, Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te Sveučilišta u Zagrebu.

Dana 20. listopada 2006. otkrivena je spomen-ploča na zgradi u Križanićevoj 4a, u koju se Klasična gimnazija uselila 1932., dakle prije 75 godina. Istoga je dana u prostorijama Škole predsjednik Hrvatskoga sabora Vladimir Šeks otkrio i odljev antiknog reljefa *Otmica Europe*.

Nastavak proslave slijedio je 26. i 27. listopada 2006. održavanjem međunarodnog simpozija pod naslovom *Humanistička tradicija kao temelj hrvatskog i europskog identiteta* u auli Sveučilišta u Zagrebu. Vrijedno je spomenuti da je uz velik broj sudionika uvodno predavanje na simpoziju održao Zenon kardinal Grocholewski, pročelnik Kongregacije za katolički odgoj pri Svetoj Stolici.

U studenom je u Muzeju Mimara održana izložba *Likovni umjetnici – klasičari*. Nastupio je akademski kipar Stanko Jančić, koji je osmislio i izradio simbole Klasične gimnazije: plaketu, medaljon i značku. Slijedili su koncerti i priredbe u organizaciji profesora i učenika Gimnazije te Društva zagrebačke Klasične gimnazije.

Vrhunac proslave bio je 3. lipnja – tj. dana kad se 1607., prije 400 godina, u tu prvu javnu gimnaziju u Zagrebu upisalo oko 250 učenika što je za Zagreb, koji tada nije mogao imati više od 2500 stanovnika, bio ogroman broj. Upravo 3. lipnja 2007. održana je u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog svečana akademija na kojoj su nastupili današnji i bivši klasičari, a svojom su je prisutnošću i prigodnim riječima počastili najviši državni i gradski dužnosnici te rektor Zagrebačkog sveučilišta, dekan Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i dekan Filozofskog fakulteta Družbe Isusove. Akademiju je osmislio

režiser Krešimir Dolenčić, klasičar, a kroz program su vodile glumice Alma Prica i Urša Raukar, klasičarke.

Dana 5. lipnja 2007. otkrivena je na povijesnoj zgradi Klasične gimnazije na Katarinskom trgu 5 spomen-ploča, a nakon toga je pod vodstvom Njegove Uzoritosti Josipa kardinala Bozanića održana svečana sv. misa i *Te Deum* u akademskoj crkvi sv. Katarine. Koncelebrirali su svećenici – bivši klasičari, a pjevao je djevojački zbor Klasične gimnazije *Lalagai*.

Trajni spomenici visokoj obljetnici ostat će dvije postavljene spomen-ploče (koje je prema nacrtu J. Milića izradio akademski kipar Mladen Mikulin) i opsežan *Zbornik radova u prigodi 400. godišnjice Klasične gimnazije u Zagrebu – THESAURUS ARCHIGYMNASII* na 960 stranica, kojemu je glavni urednik Ivan Koprek, a J. Milić grafički i izvršni urednik. U njemu je obrađena prošlost, sadašnjost i budućnost Klasične gimnazije, a uz brojne članke današnjih i bivših klasičara nalazi se i popis svih ravnatelja, nastavnika i maturanata od 1607. do danas. Nekoliko je članaka posvećeno vezama Klasične gimnazije i Sveučilišta u Zagrebu. Poznato je, naime, da su zagrebački isusovci uz Gimnaziju 1662. osnovali Akademiju koja je 1669. *Leopoldovom poveljom* dobila sva sveučilišna prava pa dan potpisivanja *Povelje*, 23. rujna 1669., Sveučilište u Zagrebu uzima kao dan svojega osnutka. Sve do godine 1882., kad je Sveučilište preselilo u zgradu u kojoj se i danas nalazi Rektorat, Klasična gimnazija i Sveučilište djelovali su u istoj zgradi na Katarinskom trgu; a često im je i uprava bila zajednička. Većina završenih klasičara nastavlja svoj studij na Sveučilištu, na kojemu neki postižu visoka zvanja i položaje kao nastavnici, istraživači, dekani, rektori... Oko 50% svih zagrebačkih rektora bili su klasičari, a posljednji među njima od 1991. do 1998. bio je 78. rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Marijan Šunjić.

Proslavu je u skladu s klasičarskom tradicijom obilježilo i izvođenje triju klasičnih drama (Eshila, Sofokla i Euripida) na pozornicama Centra za kulturu Trešnjevka, Hrvatskog narodnog kazališta i Dramskog kazališta Gavella. Izvođači su bile dramske skupine Klasične gimnazije: *Dionysos*, *Gymnasium classicum* i *Athanasia*.

Josip Milić